

De Komedie Arti

Een tragikomische spiegel van het bestaan in 10 actes

KORT SCENARIO — DE KOMEDIE ARTI

Genre: Moderne Commedia dell'Arte / Absurdistisch Drama
Duur: ca. 90–100 minuten
Setting: Een glazen huis dat langzaam verandert van speelruimte tot grafkamer
Thema's: Stilte, verdwijnen, gemeenschap, herinnering, theater als overlevingsmiddel

---

LOG-LINE:

Een zwijgende figuur, Pierrot, leeft in een glazen huis terwijl zijn vrienden — archetypen uit de commedia dell'arte — hem via taal, spel en verbeelding proberen wakker te maken. Maar de wereld buiten brandt, en wat zij niet begrijpen: Pierrot is misschien al verdwenen. Of hij is er nooit geweest.

BEGIN (PROLOOG):

Een stem spreekt het publiek toe: “Luister naar de stilte voor het spel.”
We zien het glazen huis in opbouw, een lichaam zittend binnenin: Pierrot. Hij beweegt niet. De spelers verschijnen als schimmen van archetypen.

ACTE I – DE KOMST

De vriendengroep arriveert. Ze begroeten Pierrot uitbundig, maar hij reageert niet.
Er ontstaat verwarring: is hij boos, ziek, diep in gedachten?
Ze besluiten: **we moeten hem tot leven spelen.**

ACTE II – DE SPIEGELINGEN

Personages spiegelen hun angsten, verlangens en identiteiten op Pierrot.
Pulcinella doet zich groot voor via video.
Colombina probeert harmonie te scheppen.
La Signora negeert de ernst.
Scapino komt feestend binnen.
Pierrot blijft stil. Maar hij kijkt. Dat is genoeg voor de anderen om door te gaan.

ACTE III – HET EXPERIMENT

De groep besluit Pierrot in scènes te plaatsen: slapstick, tragedie, dans.
Hij wordt letterlijk in een toneelstuk gezet — als meubel, als rekwisiet, als middelpunt.
Langzaam lijkt het huis zelf mee te spelen.
Maar Pierrot blijft... Pierrot.

ACTE IV – HET RITUEEL

Ze houden een symbolisch huwelijk, een doodscène, een wedergeboorte voor hem.
Maar niets verandert.
Harlekino stelt voor hem met rust te laten.
Maar niemand durft echt te stoppen.

ACTE V – DE BARST

Harlekino leest voor over het ‘Nieuwe Westen’.
De glazen muur kraakt.
Colombina en Scaramouche discussiëren over illusie versus waarheid.
Pierrot vraagt zich af: **“Ben ik een levend wezen of een meubelstuk?”**
De stilte begint te spreken.

ACTE VI – DE ONTWRICHTING

De wereld brandt. Letterlijk. Ramen kleuren oranje.
Op de radio herhaalt zich: **“Het Westen is gevallen.”**
Il Capitano probeert orde te houden.
Pierrot begint te spreken — en **verliest zijn stem** halverwege zijn monoloog.

ACTE VII – DE VLUCHT NAAR BINNEN

De groep wil vluchten.
Pierrot blijft.
Colombina smeekt hem mee te gaan — hij weigert.
Harlekino stelt voor: “Dan zeilen we naar Friesland.”
Pierrot sluit de ramen. Het licht dimt.

ACTE VIII – HET LAATSTE AVONDMAAL

De vrienden organiseren een afscheidsetentje.
Scapino steekt vuurwerk af.

La Signora houdt een lange speech over zichzelf.
Pierrot zegt één zin: **“Ik heb jullie gehoord.”**

ACTE IX – DE STILTE

Het huis is verlaten.
Sophie, de hond, blaft aan de deur.
Harlekino klopt. Niemand doet open.
De spiegel barst. Het standbeeld van Pierrot ligt om.

ACTE X – DE EPILOOG VAN GLAS

Il Capitano leest een krant: “Man verdwijnt uit het leven.”
De Maestro fotografeert het lege huis — zijn camera vangt niets.
De groep speelt nog één laatste toneelstuk: *Het Leven van Pierrot*.
Als het klaar is, zijn ze allemaal weg.
Het licht dooft.
Op het raam staat:
“Te koop – bezichtigen op afspraak.”

AFSLUITING (EPILOOG):

De stem keert terug:

“Als u denkt: ‘Ik weet niet of het werkelijk gebeurd is’ —
dan heeft u goed gekeken.”

Zwart.
Einde.

Genre:	Commedia dell’arte – modern absurdistisch
Stijl:	Filosofisch, literair, hilarisch – met invloeden van Beckett, Molière, Ionesco
Thema's:	Stilstand en beweging, ratio versus emotie, de teloorgang van het Westen, de illusie van controle, de tragiek van het gewone
Plaats:	Het glazen huis van Pierrot
Tijd:	De eeuwige nu – tot de wereld in brand staat

Personages Overzicht

Personage	Archetype	Functie
Pierrot	Tragikomische held, rationele mens	Spiegel van verstarring
Harlekino	Levenskunstenaar, motiverende kracht	Aanjager van verandering
Colombina	Zorgzame nuchtere vrouw	Evenwicht en empathie
Pulcinello	Charmante schijnwereldbewoner	Spiegel van leugen en illusie
La Signora	Narcistisch en luidruchtig	Spiegel van oppervlakkigheid
Scapino	Absurdistische magiër	Verbeelding, chaos, kunst
De Maestro	Teleurgestelde kunstenaar	Kritisch bewustzijn
Il Capitano	Stabiele levensarchitect	Brug tussen ratio en emotie
Scaramouche	Betweterige moralist	Spiegel van de rede
Sophie	Hond	Symboliseert trouw en het dierlijke instinct

Uitgebreide karakterschetsen van de personages

Pierrot, die al zijn hele leven een leven leidt achter glas en de deur niet uitkomt, maar waar iedereen langskomt om hem tot leven te wekken. Pierrot is een man van de rationaliteit die zijn gevoel binnen houdt. Dat is aan alles te zien; niet alleen aan de inrichting van zijn hoofd, maar ook aan de inrichting van zijn huis. Wat dat betreft is zijn interieur de perfecte afspiegeling van zijn hoofd; strak en geordend, waar alles een eigen plek heeft. Een kast met alleen maar strak gestreken blauwe overhemden, meubels zonder gebruikssporen, een cabrio in de carport die voor de eeuwigheid geparkeerd lijkt, de regelmaat en de routine waar hij aan hecht, zoals op tijd de deur uit en op tijd weer thuis zijn. Een leven volgens de klok en de agenda: iedere keer hetzelfde tochtje in de skiff over de Amstel op dezelfde tijd en alleen als de omstandigheden goed zijn. De huishoudelijke zaken precies zoals ze al jaren van tevoren gepland zijn. Pierrot is ook al in geen jaren meer op vakantie geweest en ziet het leven alleen maar voorbij komen in de krant en op de tv. Voelt zich dan machteloos omdat hij daar geen invloed op heeft. Verder is het een man die zijn emoties stevig in de hand heeft. Leeft al zijn hele leven alleen sinds het moment dat Pierrette hem heeft verlaten voor een wilde vent op een motor waarmee ze een spannend leven heeft. Hij treurt nog steeds om haar maar berust in zijn lot. Pierrot is de tragikomische held a la Kuifje of Laurel en Hardy die als helden van hem, een standbeeld hebben gekregen in de vensterbank van de grote glazen pui waarachter hij zichzelf verschuilt. Harlekino is zijn trouwe vriend die hem tot leven wil wekken en hem iedere keer een spiegel voorhoudt en zijn vrienden meeneemt die hierboven zijn genoemd en hem uitdagen om te bewegen.

Harlekino, de tegenpool van Pierrot in alles. Waar Pierrot niet beweegt onderneemt Harlekino van alles. Probeert Pierrot ook te bewegen, hem uit zijn tent te lokken. Is altijd aan het woord en vertelt over alles wat hij meemaakt om Pierrot het gevoel te geven dat hij wat mist, dat hij net als Harlekino ook moet leven. Harlekino is een self-made man in alles: heeft voor de klas gestaan zonder papieren, heeft opgetreden als musicus zonder vooropleiding in die richting, maar barst van het talent en doet alles op gevoel waar Pierrot alles berekent. Harlekino is een avonturier en een ondernemer par excellence en kan ook alles; heeft zijn woon-zeilschip zelf opgebouwd, is technisch en kan alles maken wat hij wil, is artiest, kunstenaar en ondernemer en directeur van

zijn scheepsmakelaardij. Dat is tevens wat hen verbindt: bootjes. Er gaat geen bezoek voorbij of dat onderwerp ligt op tafel. Ook om het persoonlijke te vermijden, want daar houdt Pierrot niet van. Waar Pierrot zijn emoties strak onder controle heeft daar kan Harlekino weleens uit zijn slof schieten. Kortom, een man met bravoure en temperament die alles voor elkaar krijgt als hij zich ervoor inzet en overstroomt van enthousiasme en ideeën. Harlekino heeft een mascotte in de vorm van een trouwe hond, een teckel Sophie, die hem overal als een lakei, een dienaar, een schaduw volgt.

Pulcinello, de charlatan die iedereen aan het lachen maakt en iedereen om zijn vinger windt met zijn charme. Hij is inmiddels naar Frankrijk verhuisd en houdt er meerdere maîtresses op na. Hij geeft meer geld uit dan hij heeft, organiseert feesten en partijen en laat iedereen berooid achter. Opvallend is dat hij erg charmant is en iedereen om de vinger windt. Doet alsof hij als God in Frankrijk woont, maar de werkelijkheid is dat hij daar op een zolderkamertje leeft en afhankelijk is van vrienden en het sociale stelsel.

Colombina, de vrouw van Harlekino. Zij is van oorsprong een dorpsmeisje en de dochter van een veehandelaar dat is uitgegroeid tot een stadsmeisje maar haar nuchterheid behouden heeft. Zij zorgt ervoor dat Harlekino niet gaat vliegen, opgaat in zijn dromen en bravour en hem met de voeten op de grond houdt. Zij is de tegenpool van Harlekino in alle opzichten: hij houdt van risico's, zij van zekerheid, hij is een revolutionair, zij behoudend, hij is antikerkelijk, zij zit in de kerkenraad, hij is een waterrat, zij een landrot, hij is politiek progressief rechts, zij conservatief links, hij houdt van hartig, zij van zoet enz. enz. Is trouw in haar werk en relaties en standvastig in de liefde. Gezagsgetrouw in alles en degene die de vriendenclub bij elkaar houdt, ruzies sust en voor iedereen een lief woordje heeft. Werkt al haar hele leven in de zorg en is de rots in de branding.

La Signora, heeft het altijd over zichzelf. Bekijkt zichzelf iedere dag in de spiegel en vindt zich de mooiste van het land maar kan niet verder dan 10 kan tellen en is als kortjakje vaak ziek, behalve zondags. Zij staat voor de oppervlakkigheid van de mens en de samenleving en neemt alles zoals het is zonder erover na te denken, maar ondertussen klaagt zij altijd over allerlei ongemakken, heeft het hart op de tong en snauwt standaard 'kijk jij maar naar jezelf' als er iemand is die haar iets verwijt. Vindt zichzelf hyper-emotioneel en gevoelig en verwijt anderen een gebrek aan emoties en gevoeligheid. Begrijpt niets van de geest, de kunst en cultuur en heeft een down to earth kijk op het leven. Haar leven draait om zichzelf en hoe ze eruit ziet en doet er alles aan om dat zo te houden; sportschool, vakanties in de zon, zinloze bezigheden. Ze heeft een temperament als een visvrouw op de markt, een straatmeid die iedereen uitscheldt als het erop aankomt, maar van binnen een heel klein hartje heeft. Is het middelpunt van een lieve vriendinnenkring waar ze haar hart kan luchten en een liefhebbende echtgenoot die haar op handen draagt en haar als een koninginnetje behandelt en alles doet wat zij hem opdraagt.

Scapino, Een gesjeesde kunstenaar en illusionist die van ieder moment een feestje maakt en een graag geziene gast is op ieder feest. Leeft een leven aan de schaduwkant van de maatschappij en treedt regelmatig op op schimmige dark festivals met zijn Willy Wodka act vol van Vaudeville theater en circusachtige acts. Hij heeft een tomeloze energie en kan de hele nacht doorgaan, sleept de ene na de andere vrouw mee in zijn wilde nachtelijke avonturen die hij vervolgens berooid achterlaat. Leeft in een zelfgeschapen droomwereld aan de zelfkant van de maatschappij en huist in een groot atelier in een fabriekshal vol met zelfgebouwde creaties en maffe installaties die hij gebruikt voor zijn voorstellingen. Hij is de absolute goochelaar van de gekkigheid en het absurdisme om de absurditeit van het bestaan te verbeelden.

De Maestro, een oude beeldend kunstenaar die zijn leven heeft gewerkt voor een middelbare school maar op een zijspoor is gezet vanwege allerlei intriges en insinuaties van collega's over zijn gedrag en omgang met kinderen. Is inmiddels verhuisd naar Oostenrijk en zit daar thuis te mokken met een burn-out en richt zijn eigen fotostudio in en is de hele dag op pad om foto's te maken van de stad en de omgeving. Is boos op de wereld die helemaal gek geworden is volgens hem evenals de mensen die daarin leven en zoekt het in de alternatieve hoek wat politiek en maatschappij betreft. Heeft zo zijn eigen ideeën over waarden en normen en verbaast zich erover dat de mens zo te beïnvloeden is en overal achteraan loopt en zo weinig kritisch is.

Il Capitano, de architect die zijn leven als vroeg op orde heeft en altijd bij de tijd is. Een mooie jongen die een vrouwenmagneet is maar ze allemaal op afstand houdt omdat hij trouw is aan zijn vrouw, de liefde van zijn leven. Heeft een kleurrijk gezinsleven en woont op stand in een oude stad in een klassiek statig herenhuis met een studio waar hij werkt en waar zijn vrouw schildercursussen geeft. Hij is de stabiele factor van de vriendengroep en is in balans wat zijn gevoel en wat zijn ratio betreft. Heeft in de tussentijd zijn eigen architectenbureau opgericht en is niet alleen zakelijk succesvol maar ook in de liefde. Bekijkt het gekrakeel van zijn vrienden geamuseerd van een afstandje aan de zijlijn maar kan ook goed aansluiten bij hun gekte zonder zichzelf te verliezen. Is cultureel goed onderlegd en is de brug tussen alle vrienden als het gaat om hun interesses en kunnen, want ook Il Capitano is van alle markten thuis en houdt van sport, zoals Scaramouche, maar is ook geïnteresseerd in de passies van zijn andere vrienden. Zit dagelijks op de fiets en heeft een gezin met 2 kinderen. Een echte family-man die zijn vrienden niet vergeet en altijd alleen met ze afsprekt.

Scaramouche, een betweter die filmwetenschap, Engels en Beeldende kunst heeft gestudeerd en zich altijd als het morele geweten opstelt, nooit naar de hemel kan kijken zonder het te willen verklaren, iedere streek van het penseel te willen verklaren en zijn vrienden vaak de les leest en heel geïmponeerd Engels spreekt als hij daartoe de kans krijgt. Hij is al zijn hele leven roei-instructeur en geeft schilderles aan ouderen en zet zo af en toe zelf ook iets op het doek dat geen naam mag hebben. Sport is zijn leven! Leeft als een arme kunstenaar op een armoedige bovenwoning ingericht met meubelstukken die hij van de straat heeft geplukt. Hij is verschrikkelijk koppig en eigenwijs, maar ook vrolijk en heel rationeel. Dat is ook precies de reden waarom hij in zijn kunst altijd vastloopt omdat hij alles probeert te verklaren. Heeft de kunstacademie gedaan om los te komen van zijn rationaliteit, om meer zijn gevoel te kunnen laten spreken. Zonder resultaat helaas. Ook Scaramouche is een vrouwenman, net als Pulcinello, maar vindt een relatie al gauw verstikkend en houdt het dan ook nooit langer uit dan een paar maanden of op zijn hoogst een paar jaar. Leeft op kosten van zijn ouders.

Structuur Overzicht

Acte I – Het Glazen Huis

- *Scène 1*: Introductie van Pierrot in zijn routine. Alles is gladgestreken, alles is geregeld.
- *Scène 2*: Harlekino verschijnt met zijn verhalen vol leven. Pierrot roert niet.
- *Scène 3*: De vriendengroep arriveert één voor één. Pierrot's glazen façade weerspiegelt hun gekte.
- *Scène 4*: Filosofisch gesprek over vrijheid, waarbij Pierrot zijn onvermogen tot verandering toont.

Acte II – De Spiegelingen

- *Scène 1*: Pulcinello belt in vanuit Frankrijk, doet zich groter voor dan hij is.
- *Scène 2*: Colombina probeert harmonie te brengen tussen Harlekino en Pierrot.
- *Scène 3*: La Signora komt binnen en klaagt over alles, negeert de ernst.
- *Scène 4*: Scapino verschijnt via een rookwolk, op zoek naar feest en chaos.

Acte III – De Beweging

- *Scène 1*: Harlekino organiseert een theatraal boottochtje – Pierrot weigert.
- *Scène 2*: Een discussie over kunst tussen Scaramouche en Il Capitano ontspoord.
- *Scène 3*: De Maestro meldt zich met een brief vol frustraties vanuit Oostenrijk.
- *Scène 4*: Sophie, de hond, probeert Pierrot letterlijk tot beweging te dwingen.

Acte IV – De Maskerade

- *Scène 1*: Een bal masqué in Pierrot's woonkamer – hij blijft in pyjama.
- *Scène 2*: Pulcinello verschijnt onverwacht, met lege zakken en grote verhalen.
- *Scène 3*: Scapino goochelt met vuur en spiegels – letterlijk én figuurlijk.
- *Scène 4*: Pierrot kijkt in de spiegel, ziet zichzelf als standbeeld.

Acte V – De Barst

- *Scène 1*: Harlekino leest voor uit een boek over het Nieuwe Westen.
- *Scène 2*: De glazen wand kraakt – geluidseffecten suggereren een breuk.
- *Scène 3*: Discussie over waarheid en illusie tussen Scaramouche en Colombina.
- *Scène 4*: Pierrot vraagt zich af: “Ben ik een levend wezen of een meubelstuk?”

Acte VI – De Ontwrichting

- *Scène 1*: De wereld staat letterlijk in brand – brandende kranten, oranje licht.
- *Scène 2*: Het journaal speelt in loop: "Het Westen is gevallen."
- *Scène 3*: Il Capitano probeert de groep bijeen te houden.
- *Scène 4*: Pierrot verliest zijn stem midden in een monoloog.

Acte VII – De Vlucht naar Binnen

- *Scène 1*: Iedereen maakt plannen om te vertrekken. Pierrot blijft.
- *Scène 2*: Colombina probeert Pierrot over te halen te vluchten.
- *Scène 3*: Harlekino stelt voor: “Dan zeilen we naar Friesland.”
- *Scène 4*: Pierrot sluit de ramen, het licht dimt.

Acte VIII – Het Laatste Avondmaal

- *Scène 1*: De vriendengroep organiseert een afscheidsdiner in het glazen huis.
- *Scène 2*: Scapino steekt vuurwerk af.
- *Scène 3*: La Signora houdt een speech waarin zij alleen over zichzelf spreekt.
- *Scène 4*: Pierrot zegt één zin: “Ik heb jullie gehoord.”

Acte IX – De Stilte

- Scène 1: Het huis is verlaten.
- Scène 2: Sophie blaft tegen de gesloten deur.
- Scène 3: Harlekino klopt, niemand doet open.
- Scène 4: De spiegel is gebarsten, het standbeeld van Pierrot ligt om.

Acte X – De Epiloog van Glas

- Scène 1: Il Capitano leest een krantenbericht: “Man verdwijnt uit het leven.”
- Scène 2: De Maestro fotografeert het lege huis.
- Scène 3: De vriendengroep herdenkt Pierrot met een toneelstuk over zijn leven.
- Scène 4: Licht dooft. Op het raam: “Te koop – bezichtigen op afspraak.”

PROLOOG – De Ritseling van Begin

(Het toneel is donker. Heel langzaam verschijnt licht – niet uit een spot, maar als ochtendlicht door een melkraam.

Op het midden van het toneel staat een doorzichtige, half afgebouwde maquette van een huis: glas, hout, touw.

De spelers zijn nog niet op. Alleen een verteller verschijnt — of liever: een stem. De stem komt niet van boven. Niet van achter. Hij lijkt uit de vloer te klinken.)

STEM (rustig, als eerste windvlaag door een open raam):

Stil nu.

Luister niet naar wat er nog niet is.

Dit is het begin.

Niet van het verhaal,
maar van de ruimte waar het zich laat gebeuren.

Hier wordt straks een huis gebouwd.

Van glas, ja.

Maar niet om doorheen te kijken —
om *tegenaan te lopen*.

Er zal een figuur zijn, Pierrot genaamd,
maar vraag hem niet wie hij is.

Hij zal het je niet zeggen.

Er zullen maskers verschijnen.

Ze zullen lachen, dansen, dichten, beuken.

Ze zullen alles proberen om hem te bereiken.

Maar dit is geen reddingsverhaal.

Dit is een komedie

over een stilte die weerklink zoekt.

Over ramen die openen naar binnen.

En over hoe
een vriendengroep
— gewapend met taal, kostuum en herinnering —
langzaam opbrandt
aan het glas van wat niet begrepen kan worden.

Dus als u lacht,
doe dat als een vraag.
Als u huilt,
doe dat niet te hard —
het huis is kwetsbaar.

En als u aan het eind denkt:
“Ik weet niet of het werkelijk gebeurd is,”

dan bent u precies waar we u wilden hebben.

*(De stem verdwijnt. Het licht dooft tot een zacht blauw. De contouren van het glazen huis worden zichtbaar.
Eerste tik van een klok)*

De Komedie Arti

Acte I – Het Glazen Huis

Scène 1 – De Routine van Pierrot

Personages:

- **Pierrot**

Decor:

Een volledig transparant huis: glazen muren, glazen dak, glazen tafel, glazen koffiekopje. Alles is netjes symmetrisch en steriel. Buiten flinkt licht als van een opkomende zon, maar de tijd is ambigu. Er klinkt af en toe een zachte dreun, alsof de wereld buiten ademt.

Licht:

Een diffuus, wit licht schijnt door de glazen wanden. Alles is zichtbaar, en toch lijkt niets aangeraakt.

Geluid:

Een metronoom tikt zacht, ergens buiten beeld.

(Het toneel opent. Pierrot zit roerloos in een designstoel van glas. Hij draagt een witte pyjama en heeft zijn handen keurig gevouwen op zijn schoot. Zijn gezicht is wit geschminkt, ogen zwart omlijnd, lippen rood. Er staat een glazen klok op de achtergrond. Ze tikt niet.)

(Pierrot beweegt niet. Een hele minuut verstrijkt in stilte.)

PIERROT

(zonder zijn hoofd te bewegen)

Om acht uur schijnt het licht links.

Om negen uur rechts.

Tussen tien en elf denk ik aan de dood.

Om twaalf uur eet ik een cracker.

Daarna... niets.

En daarna... niets opnieuw.

(Hij staat langzaam op, in slow motion. Loopt naar het glazen aanrecht, opent een glazen kastje, pakt een glazen bord. Leegt er een denkbeeldige cracker op.)

PIERROT

Het is een gesuikerde cracker vandaag.

Dat is afwijking. Afwijking leidt tot chaos.

Ik zou het kunnen laten. Maar dan blijft hij daar liggen. De suiker. De suggestie van smaak.

(pauze)

Wat een verantwoordelijkheid.

(Hij loopt met het bord naar de glazen tafel. Zet het neer. Gaat zitten. Staart naar de denkbeeldige cracker alsof hij erin kan verdwijnen.)

PIERROT

Twee happen. Niet meer.

De derde is laf.

De vierde? Anarchie.

(Hij doet alsof hij hapt. Precies twee keer. Veegt zijn mond met een glazen servet dat niet bestaat.)

(Dan kijkt hij op. Recht in het publiek. Voor het eerst is zijn blik echt contact zoekend.)

PIERROT

Ze zeggen: je leeft.

Maar leven...

(kijkt om zich heen)

... is een kwestie van onderhoud.

(Hij staat op. Loopt naar de glazen spiegel aan de wand. Ziet zichzelf. Doet een stap achteruit.)

PIERROT

Daar ben ik weer.

Hoe ben ik ontsnapt?

(Hij draait zich om en loopt naar het midden van de kamer. Zet zich exact neer op de oorspronkelijke stoel. Kijkt weer recht vooruit. Weer stilte. De metronoom stopt.)

PIERROT

(Heel zacht, bijna onhoorbaar.)

Is er iemand?

(Licht dimt een fractie. Het glas knarst. Een haarlijnscheur trekt zich onmerkbaar over het achterpaneel van de muur, zichtbaar alleen voor de aandachtige toeschouwer.)

(Zwart.)

Einde Scène 1.

Scène 2 – Harlekino stormt binnen

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**

Decor:

Het glazen huis zoals in scène 1. De haarscheur in het achterpaneel is iets langer geworden, maar wordt genegeerd. Buiten lijkt het te regenen, maar de regen gaat omhoog.

Licht:

Een warmgeel tegenlicht kondigt Harlekino's entree aan, als een zonsopgang in de verkeerde richting.

Geluid:

Een aanzwellend muziekje, iets tussen een draaiorgel en een accordeon met een lek. Het stukt, hikt, zingt vals, maar is onweerstaanbaar vrolijk.

(Pierrot zit weer roerloos. De glazen klok is nu verdwenen. In zijn handen: een denkbeeldige afstandsbediening zonder knoppen.)

HARLEKINO (*off-stage, luid en schor*)

HOEEEEEEEEEE-DEEEEEEEEEEEEEEE!

(Hij springt het toneel op via een glazen schuifdeur die ogenschijnlijk op slot zit. Hij draagt een felgekleurd pak vol vlekken, franjes, zakken, en een hoed met een bel eraan. Over zijn schouder hangt een banjo zonder snaren.)

HARLEKINO

(*buigt dramatisch naar Pierrot*)

O o o mijn stralend wit gezelschap!

Mijn fonkelende, statische sterrenbeeld!

Heb je me gemist?

PIERROT

(droog)

Je bent tweeëntwintig minuten te vroeg.

HARLEKINO

Precies op tijd, dan! *(loopt in cirkels)*

De klok bestaat niet.

De tijd is een grap die alleen God begrijpt.

En zelfs Hij lacht tegenwoordig wat minder.

(Hij zet een glazen vaas op zijn hoofd en danst ermee als met een geliefde. Pierrot volgt hem met zijn ogen, zonder zijn hoofd te bewegen.)

HARLEKINO

(in een overdreven bekakte stem)

"Pierrot, waarom beweeg jij niet?"

"Pierrot, waarom kijk jij naar binnen terwijl de wereld explodeert als een gebakken ei?"

"Pierrot, waarom draag jij een pyjama in een huis zonder bed?"

PIERROT

Omdat het alternatief... lawaai is.

HARLEKINO

(barst uit in een overdreven huilbui)

Lawaai?!

Dat was wat mijn moeder zei toen ik geboren werd!

"Een kind van lawaai!"

En zie... hier ben ik.

(fladdert door de kamer)

Ik heb een parade georganiseerd. Voor jou!

Er komen dansers, dichters, dronkaards met honden.

Ze dragen borden met jouw naam!

Ze zingen de Ode aan de Onbeweeglijke!

(pauze)

Kom je?

PIERROT

(lange stilte)

Nee.

(Harlekino blijft staan. Alles wordt plots stil. Hij zet langzaam de vaas van zijn hoofd. Zijn toon wordt kalmer.)

HARLEKINO

Je leeft nog, toch?

PIERROT

Ik functioneer.

Adem in.

Adem uit.
Dat telt als leven in sommige systemen.

HARLEKINO

(zacht, eerlijk)

Ze zeggen dat wie niet danst, vergeet hoe je moet vallen.

PIERROT

Of misschien ben ik gewoon gevallen en ben ik vergeten dat ik ooit danste.

(Harlekino kijkt naar hem. Lang. Dan haalt hij een harmonica uit zijn mouw en speelt een simpel wijsje – vals en ontroerend. Terwijl hij speelt, danst hij een langzaam, schokkend dansje. De regen buiten blijft omhoog vallen.)

(Zonder iets te zeggen loopt Harlekino achteruit richting de deur. Hij stopt, kijkt om.)

HARLEKINO

Ik kom morgen terug.

En overmorgen.

En daarna.

Tot je me een keer achterna danst.

(Hij verdwijnt.)

(Pierrot kijkt naar het raam. Er is een vlek in het glas. Voor het eerst sinds begin van het stuk staat hij op om het schoon te maken. Hij wrijft... en de vlek blijft.)

PIERROT

(fluisterend)

Een vlek in de perfectie.

(Zwart.)

Einde Scène 2.

Scène 3 – De binnenloop van de stemmen

Personages:

- **Pierrot**
- **Columbina**
- **Il Dottore**
- **Brighella**
- **Pulcinella**
- (Harlekino is afwezig, maar voelbaar.)

Decor:

Het glazen huis is onveranderd, behalve dat de haarscheur in het achterpaneel nu een duidelijke

barst is. Een kleine hoop confetti ligt in de hoek – een herinnering aan Harlekino's aanwezigheid. Er is een stoel bijgekomen, maar niemand weet wie hem heeft neergezet.

Licht:

Het licht is scherper geworden. Alles lijkt iets té zichtbaar. Alsof de glazen muren hun functie verliezen.

Geluid:

Een vage, polyfone ruis vult de ruimte – flarden van stemmen, nieuwsberichten, vogelgeluiden, sirenes. Maar altijd net niet te begrijpen.

(Pierrot staat aan de rand van de ruimte, starend naar de vlek op het glas. De deur opent vanzelf, geruisloos. Columbina komt binnen in een perfect gestylede jurk vol spiegels. Ze draagt een iPad als een handtas. Haar stem is zangerig, maar scherp als glas.)

COLUMBINA

Pierrot.

Je hebt je poriën niet gescand vanochtend.

Dat geeft afwijking in je uitstraling.

PIERROT

Ik straal niets uit.

COLUMBINA

Precies. Daarom scan ik.

(loopt naar hem toe, scant zijn gezicht met een denkbeeldig apparaat)

Hm. Leeg. Fascinerend.

(maakt aantekeningen op haar iPad)

Je leegte is... consistent. Dat is zeldzaam.

(De deur zwaait weer open. Il Dottore stapt binnen met een enorme boekenkoffer op zijn rug. Hij struikelt over de confetti.)

IL DOTTORE

Aha! Aha! Het subject is nog in situ!

(kijkt naar Pierrot)

Tijd is aan het desintegreren. Je weet dat, ja?

Chrono-entropie. De lineaire illusie is kapot aan het gaan. Het is prachtig.

PIERROT

Ik eet crackers om twaalf uur.

IL DOTTORE

Ja ja! Precies! Een ritueel tegen de leegte!

(trekt een boek uit zijn koffer, zwaait ermee)

"Rituelen van de Laat-Cognitieve Mens" – ik heb het zelf niet gelezen, maar het ruikt naar waarheid.

(Hij ruikt het boek diep en zucht extatisch. De deur zwaait weer open. Brighella stormt binnen, ruig, onverzorgd, vol energie. Hij draagt werkhandschoenen en heeft een moersleutel in zijn riem.)

BRIGHELLA

Wat is dit nou weer voor een stilte?

(kijkt om zich heen)

Is dit een huis of een museum voor gefaalde beslissingen?

COLUMBINA

Het is een structuur van transparantie. Een icoon van helderheid.

BRIGHELLA

Het is koud, dood en steriel.

(loopt naar Pierrot, slaat hem zachtjes op de wang)

Pierrot, maat, kom op. Adem eens luid. Laat een scheet. Spuug in een hoek. Doe iets onaanvaardbaars.

PIERROT

Ik houd van acceptatie.

Ze vraagt niets.

(Pulcinella glijdt binnen. Hij is gekleed in zwart-witte patronen, ogen verholten achter een masker dat niet afkan. Hij praat met dubbele tong, als een mens in echo.)

PULCINELLA

Wat is dit toch een rare ruimte.

Zo doorzichtig dat je niks meer ziet.

Zo leeg dat het weer vol lijkt.

Zo stil dat ik mezelf begin te horen denken... en ik wil het niet weten, hoor!

IL DOTTORE

(blaast stof van een boek)

Niemand hier wil zichzelf kennen. Daarom zijn we vrienden. Daarom blijven we. Daarom sterven we traag.

COLUMBINA

(droog)

Poëtisch. Maar onpraktisch. Ik had een agenda gestuurd.

BRIGHELLA

(zet zich in de nieuwe stoel)

Wie heeft deze hier neergezet?

PIERROT

Die stond er al. Of nog niet.

PULCINELLA

Misschien ben ik die stoel!

(gaat erop zitten. Niets gebeurt)

Nee. Blijkbaar niet.

(Allen zijn nu in de ruimte. Ze kijken naar Pierrot. Hij kijkt naar het raam. De vlek is groter geworden.)

COLUMBINA

We moeten de ruimte desinfecteren.

De vlek is een gedachte.

En gedachten verspreiden zich.

PIERROT

(droog)

Misschien is de vlek het enige echte.

(Er klinkt ineens een *knal* – buiten het huis – alsof de wereld op iets trapte. Allen schrikken, behalve Pierrot.)

BRIGHELLA

Wat was dat?

PULCINELLA

Misschien...

(dramatisch)

...was het God die zijn teen stootte.

(Stilte. Dan klinkt ineens een stem van buiten, als door een luidspreker, zacht en vaag.)

STEM (off-stage)

Bewoners van het glazen huis,

u bent geselecteerd voor observatie.

Blijf stil. Blijf zichtbaar. Blijf binnen.

(Allen kijken elkaar aan. Pierrot glimlacht voor het eerst – flinterdun, maar onmiskenbaar.)

PIERROT

Ah.

Daar zijn ze dan.

De echte spelers.

(Zwart.)

Einde Scène 3.

Scène 4 – Binnen wordt Buiten

Personages:

- Pierrot
- Columbina
- Il Dottore
- Brighella

- **Pulcinella**

Decor:

Het glazen huis is nog steeds intact, maar nu schuin getrokken. De vloer helt licht, de meubels zijn verschoven. De confetti is vermenigvuldigd. Overal verschijnen plots nutteloze objecten: een porseleinen vis op een sokkel, een fietswiel aan het plafond, een klok die achteruit tikt. De haarscheur in de muur is nu een zigzaggende barst, als een litteken over de werkelijkheid.

Licht:

Er is geen centrale lichtbron meer. Alles wordt beschenen door onnatuurlijke plekken: onder de tafel, binnenin de stoel, vanuit de vlek op het raam.

Geluid:

Een lichte echo zit in iedere stem. Alles klinkt alsof het al eerder werd gezegd.

(Pierrot zit in zijn stoel. Hij probeert stil te zijn, maar de wereld weigert hem die stilte te gunnen. Rond hem zwermen de anderen als een kleine storm van afwijking.)

COLUMBINA

(zet een digitale projector op het glazen aanrecht)

Ik geef een presentatie.

Titel: “Emotionele Efficiëntie in Ruimtes van Fric tie”.

(projecteert een leeg wit vlak)

Zoals u ziet: wit. Vol potentieel.

Zoals Pierrot: wit. Vol... onwil.

PIERROT

Projectie vereist een oppervlak.

Ik heb dat niet.

IL DOTTORE

(trekt zijn schoenen uit en gooit ze tegen de muur)

Projectie vereist juist een weerstand, mijn geachte stiltemens!

Anders glijdt alles van je af.

(raakt gefrustreerd)

En ik heb al drie uur geen weerstand meer gevoeld!

BRIGHELLA

(bouwt met glazen voorwerpen een toren)

Kijk! Ik noem het: “De Onmogelijkheid van de Stabiliteit”.

(toren stort in)

En het is al af.

PULCINELLA

(zit op tafel, eet een banaan met schil)

Ik heb besloten het raam een naam te geven.

Hij heet “Gerrit”.

Gerrit is triest vandaag.

(tegen raam)

Wat is er, Gerrit? Zie je te veel?

COLUMBINA

Pierrot, je moet mee evolueren.

Iedereen hier beweegt.

Jij bent een bevroren algoritme.

PIERROT

(verbaasd)

Maar ik... was toch het centrum?

IL DOTTORE

Je bent nu het museumstuk.

Een herinnering aan eenvoud.

Zoals een bot van een uitgestorven beest.

(pauze)

We komen je bewonderen. Niet begrijpen.

BRIGHELLA

(neemt een schop en slaat symbolisch tegen de muur)

Dit huis moet luchtiger.

Ik ga ramen maken in de ramen.

PIERROT

(zacht)

Jullie begrijpen het niet.

Dit huis is niet van glas.

Het is van geloof.

PULCINELLA

Oooo!

(klimt op tafel)

Dan is *dit* een kerk!

Wij zijn de gelovigen! En jij bent de god!

(kijkt rond)

Of... de afwezige god?

COLUMBINA

(zet een timer op de grond)

Over 23 minuten vervalt zijn geloof.

Dan wordt hij een object.

Dan kunnen we hem verplaatsen.

PIERROT

(staat op, met moeite)

Ik... leef hier.

Ik leef... *hier*.

(Allen stoppen. Stilte. Dan klinkt het geluid van brekend glas – ver weg, als van een vallende toren. Een barst groeit over de vloer. Licht flakkert.)

PULCINELLA

Oei. Gerrit heeft honger.

IL DOTTORE

De realiteit begint zich te vermengen.

We hebben te veel betekenis toegevoegd aan een structuur die gebouwd was op... leegte.

BRIGHELLA

(lachend)

Dus we winnen?

COLUMBINA

(serieus)

Nee.

We verliezen ons referentiepunt.

Zonder Pierrot als nulpunt... worden wij willekeur.

PIERROT

(kijkt op, recht in het publiek)

En wat is erger dan willekeur?

(stilte)

Vrijheid.

(Zwart licht valt als een gordijn. De scène sluit zonder einde. Alleen het geluid van een tikkende klok blijft hoorbaar – maar hij tikt nu zijwaarts.)

Einde Scène 4.

Acte II – De Spiegelingen

Scène 1 – Pulcinella belt in vanuit Frankrijk, doet zich groter voor dan hij is

Personages:

- **Pierrot**
- **Brighella**
- **Il Dottore**
- **Pulcinella (op scherm, videobelverbinding)**

Decor:

Het glazen huis is zichtbaar verweerd. Er zitten barsten in het glas, als spinnenwebben die zich langzaam uitbreiden. Midden op het toneel hangt een flinkerend scherm scheef aan een ijzeren arm. De sfeer is gespannen, alsof het huis zucht. Een verlaten ontbijttafel staat nog gedekt, maar niemand heeft gegeten.

(Pierrot zit op een stoel, starend naar het scherm alsof hij hoopt dat het hem een ander antwoord geeft dan gisteren. Brighella komt op met een kabel in zijn handen, struikelend over zijn eigen voeten.)

BRIGHELLA

Die verbinding is weer dood.

Alsof het universum zelf een firewall heeft geplaatst.

PIERROT

Misschien wil het universum niet gestoord worden.

IL DOTTORE

(komt op met een clipboard)

Of misschien, beste Pierrot, wordt het universum net wakker...

en wil het niet als eerste een telefoontje van Pulcinella.

BRIGHELLA

(inpluggend)

Goed. Als dit werkt, dan ben ik een genie.

(stilte. Het scherm flinkt tot leven. Beeld van Pulcinella verschijnt – slecht belicht, met een glitterjasje, een glas wijn en een poster van de Eiffeltoren achter zich. Op de achtergrond zingt een straatmuzikant vals accordeonmuziek.)

PULCINELLA

(met vet aangezette allure)

Bonjour, mijn allerliefste artistieke sukkels!

IL DOTTORE

(droog)

Hij leeft nog.

PULCINELLA

Ik? Ik ben gereïncarneerd!

Sinds mijn vertrek heb ik meerdere persoonlijkheden geabsorbeerd:

Een dichter, een model, een revolutionair, een parfumeur...

BRIGHELLA

(fluisterend)

...en een oplichter?

PULCINELLA

Ik heb mezelf heruitgevonden in Montmartre.

De Parijse vrouwen noemen me “le mystère comique”

De mannen: “qui?”

PIERROT

Wat wil je, Pulcinella?

PULCINELLA

Ik wil dat jullie weten dat ik niet meer zomaar Pulcinella ben.

Ik ben een **fenomeen**.

Ik ben gevraagd voor een installatie over de post-tragische clown.
Zij zeggen dat ik de dood zelf belachelijk maak.

IL DOTTORE

(tegen Brighella)

Hij bedoelt waarschijnlijk dat hij stand-up doet op straat.

BRIGHELLA

Of dat hij in een spiegel keek en begon te lachen.

PULCINELLA

(steeds enthousiaster)

Jullie moeten zien hoe ik nu leef.

Ik ontbijt met existentialisme, lunch met symbolisme,
en dineer in volledige ironie.

Zelfs mijn schaduw applaudisseert.

PIERROT

En ondertussen brokkelt het glazen huis af.

PULCINELLA

(kort stil)

Dat is toch het hele punt?

De reflectie moet breken voordat je écht kunt zien.

BRIGHELLA

(wantrouwend)

Zeg eens eerlijk. Slaap je op een matras boven een bakkerij?

PULCINELLA

(gekwetst)

Natuurlijk niet!

Het is een **kunstgalerij** met broodopties.

IL DOTTORE

We hebben je nodig, Pulcinella.

De structuur vervormt.

Harlekino is terug, maar vreemd.

Pierrot spreekt steeds meer in stilte.

PULCINELLA

(met een theatraal gebaar)

Dan moeten jullie leren kijken met andere ogen!

Ik stuur binnenkort een video-essay over performatieve afwezigheid.

Nu moet ik gaan – ik heb een afspraak met een spiegel die me begrijpt.

(Hij blaast een kus naar de camera, het scherm bevriest op een ongemakkelijk beeld waarin zijn mond openstaat en zijn oog half dicht is.)

PIERROT

Dat beeld is eerlijker dan hijzelf.

IL DOTTORE

Spiegels liegen nooit.

Behalve als je er iemand achter plaatst.

BRIGHELLA

Wat nu?

PIERROT

Nu luisteren we naar de stilte die hij achterliet.

Misschien vertelt die ons meer dan zijn woorden.

(Het scherm valt uit met een laatste piep. De lichten dimmen kort. Een breuklijn in het glas groeit hoorbaar, krakend door de ruimte.)

Einde scène.

Scène 2 – Colombina probeert harmonie te brengen tussen Harlekino en Pierrot**Personages:**

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino** (veranderd sinds zijn terugkeer)

Decor:

Het glazen huis is verder gebarsten. Aan de muren hangen doeken met vage silhouetten van de personages, alsof hun schaduwen hen al zijn komen halen. In het midden staat een oude spiegel, dof en beslagen. Het licht is zacht en diffuus – alsof het van binnenuit komt.

(Pierrot zit stil op de grond, rug naar de spiegel, hoofd tegen het glas. Harlekino staat rechts op het toneel, zijn gezicht gedeeltelijk verborgen achter een masker dat vroeger feestelijk was maar nu dof is. Hij danst met haperingen, als een pop die haar touw kwijt is. Colombina komt binnen, een schalmei in de hand, spelend op een enkele, langgerekte noot.)

COLOMBINA

(speelt nog één noot, dan stopt ze)

Die toon, hoor je hem?

Hij zweeft precies tussen jullie in.

HARLEKINO

(schamper)

Of hij valt tussen ons in, als een vergeten grap.

PIERROT

Of als een herinnering die te zacht praat.

COLOMBINA

Jullie waren ooit samen een lied.
Geen harmonie zonder dissonantie.
Maar nu klinken jullie als twee ruziede bellen in een lege kathedraal.

HARLEKINO

(kijkt haar aan)
Hij is gestold.
Hij luistert niet. Hij reflecteert alleen.

PIERROT

(zacht)
En jij bent veranderd. Je lacht niet meer om de wind.

COLOMBINA

(scherper)
Niemand lacht meer om de wind, Pierrot.
Ze fluistert tegenwoordig bedreigingen.

(Colombina zet zich tussen hen in, letterlijk, en kijkt beurtelings naar Harlekino en Pierrot. Ze haalt diep adem en probeert.)

COLOMBINA

Harlekino, herinner je je onze nacht onder de lantaarns?
Toen we zwoeren om Pierrot nooit alleen te laten?

HARLEKINO

(hapt naar adem, even flitst het oude Harlekino door hem heen)
We dansten op het graf van de logica.
En dronken sterrenlicht uit lege glazen...

(Stilte. Pierrot kijkt op. Een barst in de spiegel achter hem wordt groter.)

PIERROT

Ik zie jullie, maar ik weet niet of ik nog gezien wil worden.

COLOMBINA

(aangedaan, maar krachtig)
Je hoeft niets te zijn. Alleen hier.
Luister.

(Ze speelt weer een toon op haar schalmei. Harlekino pakt plotseling zijn masker af. Zijn gezicht is... leeg? Of net menselijker dan verwacht. Alsof hij voor het eerst weer kijkt zonder decoratie.)

HARLEKINO

(zacht)
Ik weet niet wie ik ben zonder mijn maskers.

PIERROT

(staat langzaam op)
En ik weet niet wie ik was met de mijne.

(Colombina neemt hun handen en legt ze tegen elkaar, palm op palm. De spiegel achter hen beslaat volledig, en uit het niets klinkt zacht applaus – alsof het huis zelf even hoop voelt.)

COLOMBINA

Jullie zijn geen tegenpolen.

Jullie zijn spiegelbeelden die vergaten dat ze van dezelfde wand kwamen.

(Ze glimlacht, vol melancholie. Harlekino ademt zwaarder. Pierrot sluit zijn ogen. Even lijkt alles stil te staan – een broze vrede in een gebroken huis.)

Einde scène.

Scène 3 – La Signora komt binnen en klaagt over alles, negeert de ernst

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **La Signora**

Decor:

Het glazen huis is nu deels afgedekt met dekens en handdoeken tegen tocht en vallend gruis. De spiegel is beslagen en trilt zacht. De sfeer is broos, maar intiem. Alles lijkt nét even schever te staan. Buiten flikkert een oranje licht – van een onbekende bron.

Geluid:

In de verte: een sirene. Een blaffende hond. Dan: hakken. Snel, ritmisch. Steeds dichterbij.

(La Signora stapt binnen met een ferme klik-klak van haar hakken. Ze draagt een overvolle bontjas, een zonnebril die te groot is, en een boodschappentas vol tijdschriften, parfumsflesjes en een plastic plant. Ze zucht luid voor ze iets zegt.)

LA SIGNORA

Wat een... *luchtvochtigheid!*

Het is hier net een Turks stoombad zonder stoombad.

(ruikt)

En zonder Turks. Bah!

PIERROT

(droog)

Welkom terug.

LA SIGNORA

(negeert hem volkomen)

Is dit nou nog steeds dat glorieuze *glazen huis* waar jullie altijd zo over opscheppen?

Het lijkt wel een vergeten bushokje in Lelystad!

COLOMBINA

Er is iets gebeurd met de structuur.

LA SIGNORA

Nou, ik zeg: zet de ramen open, gooi wat lavendel op de vloer en zet een nieuwe man bij de ingang.

(ziet Harlekino)

En *jou* had ik al helemaal niet herkend!

Wat is er met je gezicht gebeurd? Je lijkt op een afgekeurde porseleinen pop!

HARLEKINO

(stil)

Ik ben terug van de andere kant.

LA SIGNORA

Nou, ga dan vooral weer even terug, je hebt je humeur daar laten liggen.

(Ze ploft op een stoel die kraakt onder haar gewicht. Haalt een parfumflesje tevoorschijn en spuit het driemaal in het rond.)

COLOMBINA

Er zijn barsten, Signora. In het huis. In ons.

LA SIGNORA

O, barsten, ja ja, allemaal heel dramatisch.

Maar wat ik wil weten is: waarom doet de spiegel het niet?

Ik zie mezelf nauwelijks!

PIERROT

Misschien ben je onzichtbaar geworden.

LA SIGNORA

(met afschuw)

Wat een afschuwelijke gedachte!

Alsof ik een bijfiguur ben in jullie existentiële toneelstukje.

(tegen de spiegel)

Hallo? Spiegel? Is het waar wat ze zeggen?

Ben ik slechts... decor?

(Stilte. Dan een piepje. De spiegel flitst kort en toont haar weerspiegeling. Ze glimlacht opgelucht.)

LA SIGNORA

Ha! Zie je wel! Nog steeds fabuleus.

COLOMBINA

Soms zie je jezelf... pas als je een ander aankijkt.

LA SIGNORA

(wimpelt af)

Wat een spirituele wartaal weer.

Ik was gisteren bij de kapper, *die* wist pas hoe je moet reflecteren:
twee spiegels tegenover elkaar — en kijk! — oneindige Signora's.

HARLEKINO

Dat klinkt als een vorm van hel.

LA SIGNORA

Dat klinkt als zelfliefde, vriend. Iets waar jullie allemaal iets minder van zouden kunnen gebruiken!

(Ze haalt een opgerold tijdschrift uit haar tas en zwaait ermee door de kamer alsof ze het huis zelf terechtwijst.)

LA SIGNORA

Jullie zitten hier maar te piekeren over barsten, spiegels en stemmen in je hoofd, terwijl er buiten gewoon files zijn, winkelpersoneel dat niet lacht, en regen die niet stopt!

PIERROT

En binnen?

LA SIGNORA

Binnen? Binnen is het altijd chaos. Daarom draag ik parfum.

(Ze spuit opnieuw. Een wolk van geur verspreidt zich door het huis. Pierrot proest. Harlekino grinnikt.)

LA SIGNORA

Zie je! Ik breng leven. En stijl.

(Ze gaat op de tafel zitten, slaat haar benen over elkaar en kijkt de zaal in alsof het haar privépubliek is.)

LA SIGNORA

Zeg nu zelf: zonder mij is het toch niks meer dan een saaie toneel oefening?

(Licht flinkt. Ergens breekt weer een stukje glas. Niemand kijkt meer op. La Signora pakt haar compact-spiegeltje en begint haar lippen bij te stiften.)

Einde scène.

Scène 4 – Scapino verschijnt via een rookwolk, op zoek naar feest en chaos

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**
- **Colombina**
- **La Signora**
- **Scapino**

Decor:

Het glazen huis is nauwelijks nog transparant. Overal hangen doeken, slingers, kapotte spiegels, stroken papier. De lucht is grijsig – van binnenuit. De barsten zijn zodanig toegenomen dat sommige muren beginnen te kraken. Eén muur beweegt zacht mee met elke ademhaling van de ruimte. Een rookmachine staat aan in de hoek, zonder bediening.

Geluid:

Rumoer van flarden muziek: techno, accordeon, fanfare, alles tegelijk. Dan stilte. Dan een loeiende claxon. Dan... niets. En dan: een explosie van rook.

(Met een knal van confetti en rook springt SCAPINO door een onzichtbare deur het toneel op. Hij draagt een glimmend circuspak, op zijn hoofd een vergulde bouwhelm, in zijn hand een fonkelende discobal aan een hengel. Zijn entree wordt begeleid door een sirene die snel weer dooft.)

SCAPINO

TADAAAAAAAAAAAA!

(Stilte. Iedereen kijkt hem zwijgend aan.)

SCAPINO

(kijkt rond)

Wat is dit? Een wake voor verloren idealen?

Een begrafenis voor spontane dansbewegingen?

LA SIGNORA

(snauwend)

Een huiskamer. Was.

Tot jij binnenviel als een vallende discotheek.

SCAPINO

(glimlacht breed)

Lieve mensen van glas en spleten!

Ik ben gekomen met rook, licht, muziek en verwarring!

(zwaait met discobal)

Want als je de spiegel niet meer vertrouwt... dan moet je hem laten dansen!

PIERROT

(droog)

We hebben al chaos.

SCAPINO

Fantastisch!

Dan brengen we alleen nog de beat!

(Hij drukt op zijn borst – een beatboxgeluid klinkt. Hij begint te dansen, absurd en mechanisch, als een pop op stroboscoop. Zijn bewegingen trekken de rook mee door de ruimte als een wervelwind.)

COLOMBINA

Scapino... de muren brokkelen. We hebben rust nodig. Structuur.

SCAPINO

Rust is de opmaat tot verveling.

En structuur is een excuus van mensen die bang zijn voor hun eigen binnenkant!

(Hij gooit slingers over Pierrot, die ze niet wegveegt. Hij plant een opblaasbare flamingo in de plantenbak. Niemand weet waar die vandaan komt.)

HARLEKINO

(zachtjes, geamuseerd)

Je bent niets veranderd.

SCAPINO

Ik verander constant! Alleen in cirkels!

(Hij draait om zijn as, struikelt, valt in een stoel, slaat zijn benen over elkaar en kijkt de zaal in alsof hij een mop gaat vertellen.)

SCAPINO

Weten jullie wat de spiegel zei tegen het raam?

(Stilte. Iedereen kijkt hem aan. Hij wacht lang. Dan...)

SCAPINO

Niets. Ze hadden ruzie.

(Niemand lacht. Scapino haalt zijn schouders op, draait aan zijn discobalhengel zodat het licht door de rook danst als sterrenstof.)

SCAPINO

Ik ben gekomen om dit huis wakker te schudden.

(loopt naar Pierrot)

En jou.

(kijkt hem recht aan)

Want jij, vriend, bent het middelpunt van een droom die zich vergist heeft in de richting.

PIERROT

Misschien is ontwaken erger dan dromen.

SCAPINO

Dan moeten we leren slapen met onze ogen open.

(Hij haalt een handvol glitter uit zijn zak en gooit het in de lucht. Het dwarrelt langzaam neer op de spelers, op het decor, op het publiek. Even is alles stil. Dan trilt de vloer. Een zachte dreun klinkt – ver, maar onmiskenbaar.)

COLOMBINA

Wat was dat?

LA SIGNORA

Waarschijnlijk gewoon een luchtverplaatsing. Van al dat ego.

HARLEKINO

Nee.

Dat was iets van buiten.

Dat probeerde naar binnen.

SCAPINO

(met kinderlijke verbazing)

Misschien was het de wereld.

Die zich afvroeg of ze nog welkom is.

(Rook vult langzaam het toneel. De muziek zwelt aan – een mengeling van lachband, tromgeroffel, en kerkgezing. Het licht flinkt als een filmprojector die hapert. De personages staren allemaal naar de richting van de trilling — of naar de spiegel. Of naar het publiek.)

Einde Scène. Einde van Acte II – De Spiegelingen.

Acte III – De Beweging

Scène 1 – Harlekino organiseert een theatraal boottochtje – Pierrot weigert

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**

Decor:

Het glazen huis is verschoven. De achterwand is gekanteld, alsof het huis op een helling staat. Op de vloer ligt een lange blauwe doek die een rivier verbeeldt, kronkelend tussen de meubels. Er ligt een houten roeispaan in een plantenbak, en op een stoel staat een reddingsvest gedrapeerd. Een opblaasboot – halfleeg – ligt in de hoek.

Geluid:

Water kabbelt. Af en toe klinkt een scheepshoorn in de verte. Een meeuw krijst zonder richting. Flarden van zeemansliederen vermengen zich met echo's van het huis zelf.

(Pierrot zit roerloos aan tafel met een gevouwen landkaart voor zich, maar hij kijkt er niet naar. Harlekino stormt binnen in een blauw-wit gestreept matrozenhemd en een kapiteinspet die veel te groot is. Hij draagt een fluit om zijn nek en trekt een kinderkar met daarin een scheepsbel, een zonnebril en een natte handdoek.)

HARLEKINO

(luid, theatraal)

Alle hens aan dek!

Anker omhoog!
De passaatwind fluistert onze namen!

PIERROT

(droog)

Ik sta niet op de passagierslijst.

HARLEKINO

Ik heb die zelf geschreven. Met een vetkrijt op een sinaasappelkist.

Jij bent hoofdgast, stuurman, én mascotte.

(roept triomfantelijk)

Vandaag varen we de herinnering tegemoet!

(Hij slaat met zijn roeispaan op de vloer, alsof hij een scheepsvloer wil laten trillen. Er gebeurt niets.)

PIERROT

Ik vaar niet.

Zeker niet op een theatrale metafoor.

HARLEKINO

Maar dat zijn de beste boten!

Ze zinken niet... tenzij het publiek het wil.

PIERROT

(zucht)

En de zee?

HARLEKINO

(pauzeert, zachter)

Die verzin ik er gewoon bij.

(Hij pakt het reddingsvest en werpt het naar Pierrot. Die vangt het niet. Het valt geluidloos op de vloer. Beiden kijken ernaar.)

HARLEKINO

Ik weet dat je bang bent.

Niet voor water. Niet voor wind.

Maar voor wat je daar niet kunt controleren.

PIERROT

(opziend)

Op land zinkt men trager.

HARLEKINO

En in je stoel verdwijn je zonder opspraak.

(Hij loopt naar de opblaasboot, begint hem met een fietspomp op te blazen. Elke pomp produceert een walsachtig geluid. Na drie pompen stopt hij.)

HARLEKINO

Wat als we samen gaan?

Wat als ik niets van je verwacht behalve aanwezigheid?

PIERROT

Dan nog blijft de rivier mijn vijand.

HARLEKINO

(loopt naar hem toe, hurkt neer)

We hoeven niet ver.

Alleen weg van hier.

Zeven meter vooruit, dat is al een oceaan voor een stilstaande geest.

PIERROT

(lang stil. Dan zachtjes)

Mijn schoenen zijn niet waterdicht.

HARLEKINO

Dan varen we blootsvoets.

(Ze kijken elkaar aan. Voor het eerst zonder ironie. Zonder masker. Harlekino strekt zijn hand uit. Pierrot kijkt ernaar. Tilt langzaam zijn arm – stopt halverwege. Laat hem weer zakken.)

PIERROT

(fluisterend)

Laat mij nog even blijven waar ik verdwijn.

HARLEKINO

(knikt langzaam)

Dan leg ik de boot vast...

maar ik laat het touw los.

(Hij loopt naar de opblaasboot, blaast hem nog één keer op, legt het touw losjes op de vloer. De boot glijdt – vanzelf – naar de rand van het podium en blijft daar dobberen, op niets. Harlekino verdwijnt in de schaduw. Pierrot zit weer alleen. De scheepshoorn klinkt, verder weg dan ooit.)

Einde scene

Scène 2 – Een discussie over kunst tussen Scaramouche en Il Capitano ontspoort

Personages:

- **Scaramouche**
- **Il Capitano**
- **Pierrot** (zwijgend op de achtergrond)

Decor:

De woonkamer is ingericht als een geïmproviseerde galerie: schilderijen (scheef gehangen), sculpturen (gemaakt uit huishoudelijk afval), en een enkele sokkel met een rottende peer erop.

Alles is onduidelijk kunst of rommel. In het midden staat een barkruk als spreekgestoelte. Op de achtergrond, Pierrot, verstard als een meubelstuk tussen de kunst.

Geluid:

Een zacht neuriënd cellomotief, dat steeds onderbroken wordt door droge discussiegeluiden: kuchen, tikken van pennen, scheurende canvasdoekjes.

(Scaramouche komt op in een fluwelen jas, onder de arm een map met schetsen. Il Capitano staat al midden in de kamer met een liniaal, waarmee hij een sokkel opmeet.)

SCARAMOUCHE

(met pathos)

Als kunst niets meer is dan wat je kunt verklaren...
waarom dan nog kijken?

IL CAPITANO

(rustig, maar stekelig)

Omdat begrijpen ook een vorm van bewondering is.
Je noemt een rottende peer “transcendent verval”,
maar ik ruik gewoon fruit.

SCARAMOUCHE

(met opwinding)

Maar dát is het! Het verval is het werk!
Het gaat niet om de peer — het gaat om de reactie van de toeschouwer!
De afkeer is de esthetiek!

IL CAPITANO

(ironisch)

En als ik er niets bij voel?

SCARAMOUCHE

Dan ben je nog niet ver genoeg gedeconstrueerd.

IL CAPITANO

Of juist nog te intact om mee te gaan in de mode van lege betekenissen.
Kunst, Scaramouche, moet dragen. Moet bouwen. Moet verbinden.

SCARAMOUCHE

(verhit)

Kunst moet *vervreemden*!
Zoals een spiegel in een droom die je gezicht niet teruggeeft!

IL CAPITANO

Of een architect die weigert een deur in zijn huis te tekenen.

SCARAMOUCHE

(kijkt fel naar hem)

Ah, daar komt het vandaan.

De architect die zich bedreigd voelt door de chaos van het onbegrijpelijke.

IL CAPITANO

(kalm)

Nee, de architect die weet dat een huis zonder uitgang geen huis is,
maar een gevangenis met gordijnen.

(Beide mannen staren elkaar aan. De spanning stijgt. De rottende peer valt van de sokkel met een zachte plof — niemand kijkt op.)

SCARAMOUCHE

Kijk naar Pierrot.

Hij is kunst.

Levend stilstaan. Hij is een installatie van zichzelf.

IL CAPITANO

(droog)

Dan hoop ik dat iemand hem snel op komt halen.

(Scaramouche pakt een penseel van de grond, doopt het in een potje met onduidelijke vloeistof, en begint een cirkel op de vloer te schilderen.)

SCARAMOUCHE

Wat doe je als de wereld brandt, Capitano?

Je tekent een grens.

Je zet jezelf in het midden.

En je verklaart de rest tot theater.

IL CAPITANO

Of je bouwt een brug naar degene die op de rand staat.

Dat is ook kunst.

Misschien wel de moeilijkste.

SCARAMOUCHE

(emotioneel)

Bruggen zijn illusies.

Iedereen steekt over met z'n ogen dicht.

IL CAPITANO

Dan schilder jij je weg in het zand.

En als de wind opsteekt?

SCARAMOUCHE

Dan weet ik dat ik tenminste bewogen heb.

(Stilte. Dan barst Il Capitano in lachen uit – oprecht, warm, onverwacht.)

IL CAPITANO

Ach vriend.

Je bent een wandelende paradox.
Maar je houdt het vuur brandend.

SCARAMOUCHE

(glimlacht flauw)

En jij...

bewaart het gereedschap.

(Ze kijken naar Pierrot, die geen spier vertrekt. De peer ligt nog steeds op de vloer. Iemand had hem op moeten rapen, maar niemand doet het. De stilte zakt in als een doek. Buiten kraait een haan – midden op de dag.)

Einde scène.

Scène 3 – De Maestro meldt zich met een brief vol frustraties vanuit Oostenrijk

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scaramouche**
- **De stem van De Maestro** (via brief, gesproken of opgenomen)

Decor:

Het glazen huis is nu half verduisterd. Eén wand is vervangen door een houten schot met daarop ansichtkaarten, vergeelde affiches en een grote kaart van Oostenrijk. Er hangt een oude radio aan een spijker. Op tafel: een dikke envelop, dichtgelakt met een zegel. Niemand durft hem open te maken.

Geluid:

Zacht suizen van wind tussen bergen. Een verre koeienbel. Iemand zingt een Jodellied – vals en ontroerend. Dan: stilte.

(Colombina zit aan tafel en weegt de envelop in haar hand alsof ze een bom vasthoudt. Pierrot kijkt naar het houten schot. Harlekino ligt ondersteboven in een stoel. Scaramouche poetst zijn bril tot er geen stofdeeltje meer zichtbaar is.)

COLOMBINA

Hij heeft weer geschreven.

Vier A4'tjes. Zwart op wit. Geen emoji's.

HARELKINO

(omgekeerd)

Zeker te veel internet gehad.

Of te weinig mens.

SCARAMOUCHE

(monotoon)

Zijn vorige brief was een aanval op het bestaan van trappenhuizen.
Hij noemde het 'verticale onderdrukking'.

COLOMBINA

(opent de envelop, haalt het papier eruit)

Let op. Geen onderbrekingen.

(Ze leest hardop. De stem van De Maestro kan meelezen of hoorbaar meedreunen vanaf tape.)

COLOMBINA / DE MAESTRO

"Vrienden – of wat daar nog van over is,

Ik zit hier in een kamer die ik zelf niet heb ingericht,
maar die me iedere dag vertelt wie ik was,
tot iemand besloot dat ik te veel was geworden.

Het uitzicht is adembenemend.
Dus ik adem minder.

Jullie theater, jullie maskers, jullie beweging...
het amuseert me. Zoals men lacht bij een grafsteen met een spelfout.

Ik heb genoeg mensen gezien met idealen als opblaaspoppen.
Blaas ze op, laat ze zweven, prik er een naald in,
en je hoort alleen het piepen van hun leegloop.

Hier in Oostenrijk hoor ik tenminste nog koeien.
Echte. Geen symbolen.

Jullie willen weten of ik nog meedoe?
Laat me jullie iets vragen.
Heeft iemand zich afgevraagd of het leven zélf nog meedoet?
Of we alleen maar echo's naspelen van dromen die niet van ons zijn?

Als ik naar mezelf kijk op foto's denk ik:
was ik dat ooit? Of slechts een acteur zonder regie?

Wat ik mis, is niet jullie aanwezigheid.
Maar de afwezigheid die we vroeger samen konden dragen.
In stilte. In roes. In een blik die niets zei, maar alles dacht.

Geef Pierrot mijn groet.
En zeg hem dat zelfs het stilste standbeeld ooit een schaduw werpt.

Vergeet me niet. Maar herinner me niet te luid.

– De Maestro”

(Stilte. Niemand beweegt. Pierrot staat op, loopt naar het houten schot, trekt een punaise los en hangt de brief naast de kaart van Oostenrijk. Ergens in het huis klinkt een diepe zucht – misschien een ventilatiepijp. Of een herinnering.)

SCARAMOUCHE

Hij schrijft beter dan hij sprak.

HARLEKINO

Misschien moet hij blijven schrijven.

Dan blijft hij... draaglijk.

COLOMBINA

Hij is niet verbitterd.

Hij is vermoeid van het proberen.

PIERROT

(zachtjes)

Of hij is gewoon wakker.

En wij spelen nog toneel.

(Hij kijkt naar de brief. Het papier beweegt een beetje, alsof het ademt. De wind door de bergen zingt heel even zacht door het huis. Dan dooft het licht langzaam.)

Einde scène.

Scène 4 – Sophie, de hond, probeert Pierrot letterlijk tot beweging te dwingen

Personages:

- **Pierrot**
- **Sophie** (de hond van Harlekino – gespeeld door een acteur met hondse lichaamstaal)
- **(stil aanwezig: Harlekino)**

Decor:

Het glazen huis is een doolhof geworden. Muren van halftransparant doek, meubels staan omgekeerd, en op de vloer zijn lijnen gekrast als in een labrynt. In het midden ligt een opgerolde hondenriem. Buiten flakkert af en toe licht, alsof iemand met een zaklamp door herinneringen schijnt.

Geluid:

Af en toe: een zacht geblaf, maar eerder filosofisch dan dreigend. Rammelende pootnagels op de vloer. Een tikklok ergens die net niet synchroon loopt met de tijd.

(Pierrot staat in het midden van de kamer. Voor het eerst niet zittend. Hij staart naar een deur die nergens heen leidt. Dan komt Sophie op – een mens in hondenkostuum, strak gespeeld, geen parodie. Ze komt via een onzichtbaar luik en loopt geruisloos naar hem toe. Ze snuffelt, kijkt, wacht.)

PIERROT

(zonder zich om te draaien)
Je bent er weer.

(Sophie blaft één keer. Geen agressie, alleen bevestiging. Ze loopt naar de hondenriem en pakt die in haar bek. Ze legt het eind aan zijn voeten.)

PIERROT

Ik weet wat je bedoelt.

(Hij pakt de riem niet op. Sophie gaat zitten. Kijkt hem aan. Dan staat ze op en duwt zacht haar kop tegen zijn been. Hij wankelt, maar herpakt zich.)

PIERROT

Je denkt dat wandelen helpt.
Dat stappen zetten hetzelfde is als vooruitgang boeken.

(Sophie gromt zacht – een afkeuring zonder haat. Ze trekt zachtjes aan de riem. Pierrot kijkt naar haar, dan naar de deur. Hij schudt zijn hoofd.)

PIERROT

Dat is geen deur. Dat is een herinnering in scharnieren.

(Sophie trekt iets harder. Dan laat ze de riem los, rent naar een hoek van het huis waar een kleine spiegel staat. Ze blaft, kijkt hem aan. Hij volgt langzaam haar bewegingen met zijn ogen. Ze kijkt in de spiegel. Blaft nogmaals. Pierrot komt aarzelend dichterbij.)

PIERROT

(tegen de spiegel, maar via Sophie)
Is dat wat je wilt?
Dat ik mezelf zie zoals jij me ziet?

(Sophie gaat naast hem zitten. In de spiegel: niet zijn gezicht, maar dat van een kind. Hij deinst terug.)

PIERROT

Dat is vals.
Dat ben ik niet meer.

(Sophie likt zijn hand. Pierrot sluit zijn ogen. Ademhaling versnelt. Een tik van een klok versnelt mee. Dan doet hij een halve stap vooruit – net buiten zijn eigen schaduw.)

HARLEKINO *(offstage, zacht, bijna een fluistering)*

Ze leidt je niet weg.
Ze leidt je terug.

(Sophie draait zich om. Gaat voorop, traag. Pierrot kijkt nog eenmaal naar het huis, de doeken, de vloer. Dan pakt hij aarzelend de riem op. Zijn hand trilt. Hij neemt een pas. Sophie wacht. Pierrot neemt een tweede pas.)

PIERROT

Ik weet niet waar we heen gaan.

(Sophie kwispelt zacht. Blaft één keer. Niet als een hond. Als een antwoord. Ze lopen samen richting de zijwand. Die schuift open – zonder geluid. Het licht erachter is wit. Niet warm. Niet koud. Gewoon... licht.)

Einde Scène. Einde van Acte III – De Beweging.

Acte IV – De Maskerade

Scène 1 – Een bal masqué in Pierrot's woonkamer – hij blijft in pyjama

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**
- **Colombina**
- **Scaramouche**
- **La Signora**
- **Figuranten / gasten (zwijgend, gemaskerd)**

Decor:

Het glazen huis is onherkenbaar getransformeerd. Doeken hangen als vaandels van het plafond, lampen zijn overkleurd met cellofaan en kerstlichtjes, en op de vloer ligt een tapijt van confetti en veren. Grote spiegels staan her en der, maar tonen vaak niet wat ervoor staat. In het midden: een dansvloer, kaal en leeg. Op de achtergrond speelt een automatische piano — mechanisch, vals, vol overtuiging.

Geluid:

Een wals die net naast de maat blijft hangen. Gelach op band, met echo. Af en toe de roep van een pauw. De sfeer is vrolijk, maar wringt.

(Het licht flinkt aan. Een gemaskerd bal is aan de gang. Gasten dansen, zwijgend, op een trage wals. Harlekino draagt een rococo-masker met belletjes. Colombina is in 18e-eeuwse baljurk met fluorescerende schoenen. Scaramouche draagt een zwart vlak voor zijn gezicht waarop 'IK DENK' staat in witte letters. La Signora is een levende discobal. Te midden van deze kermis zit Pierrot — in zijn pyjama — op een opvouwbaar stoel met een beker lauwe thee in zijn hand.)

HARLEKINO

(zwaaiend met zijn belletjesmasker)

Pierrot! Kom, meng je in de chaos!

Het leven is tijdelijk, de maskerade eeuwig!

PIERROT

(kijkt niet op)

Ik heb geen masker.

En geen reden om er één te dragen.

COLUMBINA

(dansen met Scaramouche, roept)

Juist daarom moet je komen!

Een pyjama op een bal — dat is de ultieme vermomming.

SCARAMOUCHE

(zonder te stoppen met dansen)

Hij weigert mee te doen, dus speelt hij de zuiverste rol.

Hij is de waarheid onder de illusie.

Of de illusie van waarheid.

LA SIGNORA

(draait rond haar as, glitters vliegen van haar af)

Hij is gewoon lui.

En waarschijnlijk verkouden.

(snuif luid haar neus in een zijde zakdoek)

(Een danseres met een pauwenmasker komt Pierrot uitnodigen. Hij kijkt haar aan, vriendelijk maar afstandelijk.)

PIERROT

Als ik dans, bots ik tegen dingen op die ik niet wil voelen.

(De danseres knikt. Ze begrijpt het. Ze draait zich om en verdwijnt in de massa. De dans gaat door. Harlekino danst solo met een bezemsteel. De muziek versnelt licht. Pierrot blijft zitten. De automatische piano hapert, speelt een dissonante toon, en hervat.)

HARLEKINO

(hijgend, lachend)

Vroeger had je nog een droom, Pierrot.

Een witte boot.

Een vrouw zonder gezicht.

Een eiland waar niemand je naam kende.

PIERROT

(kijkt hem aan)

Vroeger had jij nog een gezicht zonder belletjes.

COLUMBINA

(voegt zich bij hen)

Hij wacht niet meer, Harlekino.

Hij zit. En kijkt.

SCARAMOUCHE

(staat stil, zijn masker dof)

Of hij is al lang weggegaan.
En wat hier zit is alleen zijn afwezigheid in slaapkleren.

LA SIGNORA

(waaiert zichzelf dramatisch)

Wat een theater!

Niemand sterft op dit bal behalve de goede smaak!

HARLEKINO

(steekt zijn hand uit naar Pierrot)

Laat me je leiden.

Eén dans. Daarna mag je weer verdwijnen.

PIERROT

(staat niet op)

De dansvloer is een spiegel.

En ik ben moe van mezelf.

(Hij sluit zijn ogen. De dans gaat door. De gasten cirkelen als planeten rond een zon die weigert te schijnen. Licht breekt in glas. Een enkele veer dwarrelt neer op Pierrots schouder. Hij veegt hem niet weg. De muziek versnelt nog even – dan valt stil. Niemand merkt het op. Pierrot opent zijn ogen. Er is niets veranderd. En alles.)

Einde scène.

Scène 2 – Pulcinella verschijnt onverwacht, met lege zakken en grote verhalen

Personages:

- **Pierrot**
- **Pulcinella**
- **Harlekino**
- **Colombina**
- **La Signora**
- **Scaramouche**
- **Gasten (gemaskerd, zwijgend)**

Decor:

De resten van het bal masqué liggen als een afgebladderde herinnering verspreid over de vloer. Maskers op stoelen, confetti op glazen, een doorzichtig gordijn wappert in een tocht die nergens vandaan komt. De lichten zijn gedempt, alsof het feest zich probeert te herinneren waarom het begon. Er is een lege stoel in het midden — een uitnodiging of een waarschuwing.

Geluid:

Flarden van muziek. Een gestrand muziekdoosje speelt telkens drie noten en stopt. Dan: een klop op het glas. Nog één. En dan... een klaterende lach.

---

*(De klok klinkt nogmaals. Iemand draait zich om. Een gast opent een onzichtbare deur. Daar staat hij: **Pulcinella** — flamboyant gekleed, hoed met veren, een grote sjaal, een leren reistas die open en leeg hangt. Hij spreidt zijn armen alsof hij zojuist een marathon van dromen heeft gelopen.)*

PULCINELLA

Bonjouuuuuuuuur, tragikomedisten!

Heeft men mij gemist of ben ik slechts op tijd voor de nasmaak van het spektakel?

HARLEKINO

(verrast, argwanend)

Pulcinella...

Waar ben jij doorheen gevallen om weer hier te landen?

PULCINELLA

Door een fluwelen mist, door een parfum van gemiste kansen,
en door het bed van een gravin met een geheugen als een zeef!

(knipoogt)

Dus ik glipte door.

LA SIGNORA

(scherp)

Heb je je vrouw en drie minnaressen in Parijs eindelijk uitgelegd dat je geen cent waard bent?

PULCINELLA

(doet alsof hij haar niet hoort)

Ach, de liefde... zo zuiver, zo economisch naïef.

Ik leef nu op krediet van herinneringen.

SCARAMOUCHE

(kijkt naar zijn lege tas)

En op lucht?

PULCINELLA

(stralend)

Precies! De goedkoopste brandstof!

Mijn zakken zijn leeg, maar mijn verhalen zijn overvol.

(pakt een denkbeeldige bloem uit zijn jas en overhandigt die aan Harlekino)

Hier, een anjer van anekdote.

COLOMBINA

(wantrouwend, maar zacht)

Wat kom je halen, Pulcinella?

PULCINELLA

Halen?

Ik kom niets halen, behalve jullie blik.

Zonder die blik besta ik niet.

PIERROT

(op monotone toon)

Dan besta je alleen zolang iemand zich afvraagt of je liegt.

PULCINELLA

(buigt)

Pierrot! Mijn vaste spiegel!

Altijd daar om me te ontmaskeren,
zelfs zonder feest, zonder feestgangers.

(Hij gaat zitten in de lege stoel in het midden. Doet zijn hoed af. Voor het eerst toont hij een flard ernst — onvast, alsof het per ongeluk gebeurt.)

PULCINELLA

Ik ben moe, vrienden.

Van het zwerven, van het praten, van het doen alsof het nog ergens over gaat.

LA SIGNORA

(geamuseerd)

Je hebt nog geen vijf minuten geleden een gravin verzonnen.

PULCINELLA

(knikt)

Sommige leugens zijn noodzakelijk.

Zoals zuurstof.

Zoals dit huis.

(Stilte. Dan draait hij zich langzaam naar Pierrot.)

PULCINELLA

En jij, mijn glazen heilige?

Nog altijd niets verplaatst? Geen teen over de drempel?

PIERROT

Misschien ben ik al lang weg.

Misschien is dit mijn echo.

HARLEKINO

(voorzichtig)

Wat wil je nu echt, Pulcinella?

PULCINELLA

(staat op. Zijn gezicht is niet langer clownesk, maar uitgeput.)

Een plek waar ik niet hoeft te liegen om te mogen blijven.

(Hij loopt naar het raam — kijkt naar buiten — en voor het eerst in lange tijd: zwijgt. De muziekdoos speelt nog één keer zijn drie noten. En stopt.)

Einde scène.

Scène 3 – Scapino goochelt met vuur en spiegels – letterlijk én figuurlijk

Personages:

- Scapino
- Pierrot
- Pulcinella
- Harlekino
- Colombina
- La Signora

Decor:

De balzaal is verlaten op wat slingers, gemorste drank en half gevallen spiegels na. In het midden staat een geïmproviseerd podium van kisten. Rondom hangen spiegels in verschillende vormen: rond, ovaal, gebarsten, zwartgemaakt. Op de vloer: krijtcirkels en kaarttrucs die niemand meer opruimde.

Geluid:

Een langzaam kloppend hart, versterkt tot een baspuls. Flarden circusmuziek, in omgekeerde richting. Af en toe het gesis van vuur of het ruisen van rook. Alles voelt geladen, alsof het moment iets groots verbergt.

(Donkerte. Dan: een flits. Een rookwolk. En SCAPINO staat op het kistpodium — gehuld in een glimmende cape, hoed met veren, en een roodgele sjaal die oneindig lang lijkt. Zijn handen branden kleine vlammetjes — veilig, maar indrukwekkend.)

SCAPINO

Dames, heren, zielen van voorbij de spiegel!

Welkom in het Grote Verdwijnmoment!

Waar in ik — met niets dan leugens en rook — de waarheid zal laten opduiken!

(Hij klapt in zijn handen. Twee spiegels vallen achter hem om. Iemand in de zaal schrikt — het is La Signora.)

LA SIGNORA

Scapino! Als ik nog één spiegel zie die niet mij weerspiegelt, ga ik gillen.

SCAPINO

(buigt diep)

En juist daar ligt de truc:

Wat je ziet is wat je denkt te zien.

Maar nooit wat er werkelijk is.

(Hij pakt een kaartspel en laat ze door de lucht zweven. Ze landen op de grond, vormen een pijl naar Pierrot.)

SCAPINO

Pierrot!

Koning van de stilstand.
Zal ik je laten verdwijnen?

PIERROT

Ik ben al onzichtbaar voor wie beweegt.

SCAPINO

Dan zal ik je zichtbaar maken voor wie stilstaat!

(Hij gooit een handvol glitters in de lucht — ze veranderen in rook. Uit die rook trekt hij een kleine spiegel. Hij houdt die voor Pierrot's gezicht. De spiegel is zwart.)

SCAPINO

Wat zie je?

PIERROT

Niets.

SCAPINO

Fout.

Je ziet niets *meer*.

(Hij draait de spiegel om — de achterkant toont een kinderfoto van Pierrot. Niemand weet waar het vandaan komt. Scapino kijkt ernaar — dan lacht zacht.)

SCAPINO

Ach. Het oudste trucje:

Herinnering als waarheid vermomd.

HARLEKINO

Of waarheid als verdwijntruc.

PULCINELLA

Of gewoon een fotokopie.

SCAPINO

(loopt naar La Signora)

Signora, kies een vlam.

(Hij houdt drie kleine vlammetjes in zijn hand. Zij wijst zonder nadenken. Hij dooft de vlammen — en haar make-up verdwijnt in een flits. Alleen haar echte gezicht blijft achter: ouder, bleker, maar vredig.)

LA SIGNORA

(raakt haar wangen aan)

Wat heb je met mij gedaan?

SCAPINO

Niets.

Ik heb alleen je spiegel afgestoft.

(Hij draait zich naar het publiek — of wat daar nog van over is.)

SCAPINO

Publiek van glas,
vlammen van twijfel,
wat als ik je zeg:
alles wat je ziet...
is een echo van iets dat net niet gebeurde?

(Stilte. Dan begint de vloer onder hem te gloeien. Hij spreidt zijn armen. Er klinkt een knal. Een spiegel breekt. Hij verdwijnt in rook.)

(Enkele seconden later ligt er op het podium niets dan een handgeschreven briefje:

"ILLUSIES WERKEN OOK ACHTERSTEVOREN."

Ernaast: een nog warm koffiekopje.)

Einde scène.

Scène 4 – Pierrot kijkt in de spiegel, ziet zichzelf als standbeeld

Personages:

- **Pierrot**
- (de Spiegel – als metafoor en tegenspeler)

Decor:

Alle decorstukken van het bal zijn verdwenen of bedekt onder witte lakens. De spiegels hangen nog, maar slechts één is verlicht. Midden op het toneel staat een lege sokkel. De vloer is glad, alsof net gepoetst — maar niemand weet door wie. Een klok zonder wijzers tikt toch.

Geluid:

Een zacht, pulserend ruisen – als ademhaling onder water. Af en toe: een flard van een eerder gezegde zin, uit een andere scène, als een herinnering die niet in de juiste volgorde terugkomt.

(Pierrot komt op. Hij draagt nog steeds zijn pyjama, maar iets aan hem is veranderd: zijn bewegingen zijn langzamer, maar bewuster. Hij loopt naar de verlichte spiegel. Blijft op drie passen afstand staan.)

PIERROT

(tegen de spiegel)

Ik heb iedereen gezien.
Hun maskers. Hun spel. Hun leugens.
En hun waarheid — verstopt in kleur, in dans, in zwijgen.

(Hij stapt dichterbij. Eén pas. De spiegel flikkert licht. Zijn reflectie is... niet helemaal synchroon.)

PIERROT

Ik heb geen kleur.
Geen dans.
Geen stem die luider is dan de stilte waarin ik besta.

(Hij stapt tot vlak voor de spiegel. Kijkt. Wat hij ziet, zien wij pas geleidelijk: zijn spiegelbeeld is niet Pierrot. Het is een standbeeld van hemzelf. In exact dezelfde houding. Ogen gesloten. Marmer. Koud. Onwrikbaar.)

PIERROT

(fluisterend)
Ben jij wie ik word?
Of wie ik al was?

(Het standbeeld in de spiegel opent zijn ogen. Heel langzaam. Ze kijken recht in Pierrots ogen. De rest van het beeld blijft stil.)

PIERROT

Ben ik nog van vlees?
Of al steen?
Heb ik nog gewicht...
of alleen een vorm?

(Het spiegelbeeld beweegt nu licht. Een hand tilt op. Traag. Dreigend of troostend — onduidelijk. Pierrot steekt zijn hand uit. Ze raken elkaar bijna — glas tussen hen. Dan breekt er een scheur door de spiegel — van boven naar beneden. Langzaam. Onherroepelijk.)

PIERROT

(niet wanhopig, alleen vaststellend)
Je bent geen spiegel.
Je bent een herinnering die niet kon vergaan.

(Hij kijkt omlaag. Op de grond ligt een marmeren voet. Geen scherf. Geen geluid van breuk. Gewoon... daar.)

PIERROT

En ik?
Ben ik nog beweeglijk...
of alleen nog mogelijk?

(De spiegel flinkt nog eenmaal. Het beeld verdwijnt. Alleen zijn eigen reflectie blijft achter — maar vaag, alsof de spiegel beslagen is van binnenuit. Pierrot blijft staan. Stil. Dan draait hij zich om. Loopt weg. De camera (het licht) blijft op de spiegel. In het glas: niets beweegt. Geen mens. Geen standbeeld. Geen Pierrot.)

Einde scène. Einde van Acte IV – De Maskerade.

Acte V – De Barst

Scène 1 – Harlekino leest voor uit een boek over het Nieuwe Westen

Personages:

- **Harlekino**
- **Pierrot** (stil aanwezig)
- **Scaramouche** (zwijgend op de achtergrond)

Decor:

De ruimte is half verduisterd. Eén hoek van het glazen huis is afgedekt met lakens, alsof daar iets achter verborgen wordt. De stoelen staan schuin, alsof ze zich willen afwenden. Op een sokkel ligt een groot, oud boek met de titel *Het Nieuwe Westen – Een Handleiding Voor Wie Achterblijft*. De omslag is bekleed met aluminiumfolie en stof. Ernaast ligt een glazen vergrootglas.

Geluid:

Vage echo's van nieuwsberichten, omgekeerd afgespeeld. Elektrische interferentie. Dan: absolute stilte zodra Harlekino begint te lezen.

(Harlekino staat op het sokkelpodium. Hij draagt geen clownskostuum meer, maar een grijze trui, een scheef geknoopte das en een bril zonder glazen. In zijn handen: het boek. Hij opent het ceremonieel. Pierrot zit in een hoek, op een stoel zonder leuning. Scaramouche ligt onder een deken, zichtbaar ademend.)

HARLEKINO

(kalme, beheerste toon)

“Hoofdstuk 7: De Vorming van het Nieuwe Westen.

Waar ooit lijnen liepen op kaarten,
lopen nu draadloze verwachtingen.”

(Hij bladert om, tikt met zijn nagel op de pagina.)

HARLEKINO

“Grond bestaat nog, maar wordt niet meer geclaimd.

Eigendom is vervangen door toegang.

Woord door beeld.

Beeld door algoritme.

En het algoritme door geloof.”

(Hij pauzeert. Kijkt op. Niemand beweegt.)

HARLEKINO

“Wie in het Nieuwe Westen geboren wordt,

krijgt een spiegel bij de geboorte

en een echo bij overlijden.”

(Hij kijkt naar Pierrot.)

HARLEKINO

Herken je dat?

PIERROT

Ik heb alleen de echo gekregen.

(Harlekino knikt. Bladert verder. Zijn stem wordt zachter, gedragen door een mengeling van fascinatie en verdriet.)

HARLEKINO

“De nieuwe held is transparant.
Zichtbaar van alle kanten.
Maar zonder kern.”

(Hij sluit het boek. Stilte. Dan spreekt hij zonder te lezen.)

HARLEKINO

Wat als we al verhuisd zijn?
Wat als het oude Westen allang gevallen is,
maar niemand het zag omdat de livestream bleef draaien?

(Pierrot haalt langzaam zijn schouders op. Niet als gebaar van onverschilligheid, maar als poging tot beweging in een systeem dat stilstaat.)

PIERROT

Dan zijn wij de ruïnes...
die per ongeluk bleven ademen.

(Harlekino zet het boek terug op de sokkel. Hij loopt traag naar de wand van het huis, legt zijn hand op het glas. Hij sluit zijn ogen. De ruimte houdt zijn adem in.)

HARLEKINO

(zachtjes)
Het begint te buigen.

Einde scène.

Scène 2 – De glazen wand kraakt – geluidseffecten suggereren een breuk

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**
- **Colombina**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella** (kort)
- **La Signora** (off-stage roep)

Decor:

Het glazen huis is zichtbaar onder spanning. Eén wand buigt naar binnen, als een ademhaling op het punt van bezwijken. Op de vloer liggen glassplinters die nog niet van iets afkomstig lijken te zijn. Er hangt een blauwachtig licht, alsof alles zich afspeelt onder een immense ijskap. Eén kamerplant is verwelkt. In het midden: de barst — nog onzichtbaar, maar voelbaar.

Geluid:

Langgerekte, lage frequenties. Een zacht pulserend geluid, als seismische activiteit op afstand. Dan, ineens: het eerste *krak*. Niet luid, maar dreigend. Een geluid dat herinnerd wil worden.

(Pierrot staat in het midden van de ruimte. Harlekino leunt tegen de wand, ogen dicht. Colombina komt op met een meetlint en een notitieboekje. Scaramouche zit op de grond en bestudeert de vloer alsof hij zijn eigen breuk probeert te traceren.)

COLOMBINA

(zonder op te kijken)

Er zit spanning op het zuidwestelijk paneel.

SCARAMOUCHE

De vloer golft.

Ik zie lijnen die eerder nog cirkels waren.

HARLEKINO

(op monotone toon)

De barst is er al.

Ze wacht alleen op het juiste moment om hoorbaar te worden.

PIERROT

Misschien breken we niet.

Misschien herschikken we alleen onze breekbaarheid.

(Er klinkt een krak. Iedereen bevriest. Het geluid lijkt niet uit één plek te komen, maar van overal tegelijk — alsof het huis zichzelf van binnenuit kraakt. Een lamp flikkert. Een koffiekopje op tafel trilt als in een oude rampenfilm. Niemand beweegt.)

SCARAMOUCHE

Dat was niet symbolisch.

Dat was fysiek.

COLOMBINA

(loopt naar de wand, raakt het glas aan)

Er zit spanning op de werkelijkheid.

Als dit huis een taal is...

dan stottert het.

(Een nieuwe knak — nu duidelijk uit het plafond. Iets kraakt door, maar scheurt nog net niet. Er dwarrelen minuscule glasschilfers naar beneden, onzichtbaar maar voelbaar.)

HARLEKINO

We hadden dit moment eerder kunnen verzinnen.
Dan was het poëzie geweest.
Nu is het gewoon gevolg.

(Pulcinella stormt binnen met een pan op zijn hoofd.)

PULCINELLA

Ik hoorde iets breken!
Waren dat illusies? Of de waterleiding?

COLOMBINA

(kijkt hem streng aan)
Het is de structuur.
Ze laat los.
We hebben te lang gedaan alsof het volhield.

PULCINELLA

(draait rond, kijkt naar het plafond)
Misschien moet het huis huilen voor we verder kunnen.
Of in elkaar zakken, zodat we eindelijk nergens meer op kunnen bouwen.

(Een luide, droge tik. Iedereen kijkt naar Pierrot. Hij heeft niets gedaan. Maar achter hem: een diagonale barst in het glas — klein, wit, grillig als een hartslag.)

PIERROT

(fluisterend)
Dat was mijn stilte.
Die brak.

*(Een stilte volgt die zwaarder is dan geluid. Dan: een stem van **La Signora**, off-stage, in de verte.)*

LA SIGNORA

(roept)
Heeft iemand mijn spiegel gezien?
Ik zie mezelf niet meer in mijn gezicht!

SCARAMOUCHE

(zacht)
Misschien is dat een geschenk.

(Het blauwe licht pulseert. De lucht lijkt dikker te worden. Alles vertraagt — adem, beweging, tijd. De barst in de wand spreidt zich langzaam verder uit. Zonder geluid. Zonder haast. Alsof het weet dat het zijn moment niet meer hoeft af te dwingen — het is al begonnen.)

Einde scène.

Scène 3 – Discussie over waarheid en illusie tussen Scaramouche en Colombina

Personages:

- **Scaramouche**
- **Colombina**
- **Pierrot** (stil)

Decor:

Het glazen huis is scheefgetrokken. De spiegel uit eerdere scènes staat midden op de vloer, half beslagen, vol stof. Een krijtcirkel is getekend rond een kruk, waar Pierrot op zit, bewegingloos. Het licht is hard en contrastrijk – alsof er een auditie plaatsvindt. Buiten flinkt een vreemd pulserend licht, zonder duidelijke bron.

Geluid:

De wind fluit onnatuurlijk. Woorden lijken te echoën – soms vóór ze gezegd worden. In de verte: het onmiskenbare, mechanische gezoem van een scanner.

(Scaramouche staat met beide handen in zijn jaszakken, voeten wijd, als een filosoof in oorlog. Colombina staat tegenover hem, haar armen strak over elkaar, ogen scherp als spiegels. Pierrot zit tussen hen in, maar zegt niets.)

SCARAMOUCHE

Wat jij ‘waarheid’ noemt, is gewoon de illusie die je het langst hebt volgehouden.

COLOMBINA

En wat jij ‘illusie’ noemt, is alleen waarheid die je niet onder controle krijgt.

SCARAMOUCHE

De waarheid laat zich niet controleren.
Ze laat zich hoogstens vergeten.

COLOMBINA

Vergeten is niet hetzelfde als oplossen.

SCARAMOUCHE

O nee? Dan ben jij vergeten wat we waren.

COLOMBINA

Ik heb niets vergeten.
Ik ben alleen gestopt met geloven dat het waar *moest* zijn.

SCARAMOUCHE

(bijtend)
Omdat het pijn deed?

COLOMBINA

Omdat het statisch werd.
Omdat het niet meer bewoog.

(Ze wijst naar Pierrot, nog steeds in de kringcirkel)
Kijk naar hem.
Hij zit daar niet omdat hij stabiel is.
Hij zit daar omdat hij bevriest om niet te verdampen.

SCARAMOUCHE

Of misschien is hij de enige die eerlijk is.
Die niet doet alsof.

COLOMBINA

Wat is eerlijk aan stilstand?

SCARAMOUCHE

Wat is eerlijk aan maskers met meningen?

(Ze naderen elkaar, de afstand tussen hen wordt geladen. Niemand schreeuwt. Alles is fluisterend dodelijk precies.)

COLOMBINA

Ik werk met gegevens.
Patronen. Zichtbare signalen.

SCARAMOUCHE

En ik werk met ruis.
Met het on gezegd.
Met dat wat zich tussen de regels ophoopt als schaduw.

COLOMBINA

En toch willen we beiden begrijpen.

SCARAMOUCHE

(kijkt naar Pierrot)
Of behouden.

PIERROT

(zonder op te kijken)
Of verliezen.
Zodat er iets overblijft dat niet van ons is.

(Stilte. Een lichte trilling gaat door het huis. De kringcirkel rond Pierrot scheurt aan één kant open. Niemand raakt hem aan. De lucht wordt een fractie kouder.)

COLOMBINA

(tegen Scaramouche)
Wat als ik zeg: dit alles is een constructie?

SCARAMOUCHE

Dan zeg ik: en wat niet?

COLOMBINA

Wat als ik zeg dat er buiten dit huis niets meer bestaat?

SCARAMOUCHE

Dan zeg ik dat jij binnen bent gebleven om dat te kunnen geloven.

(Ze kijken elkaar aan. Moe. Niet boos. Gewoon moe van het cirkelen. Dan stapt Colombina naar de spiegel. Ze veegt het stof eraf. Haar reflectie kijkt haar niet aan.)

COLOMBINA

We discussiëren om niet te voelen.

We filosoferen om niet te breken.

SCARAMOUCHE

En toch barst het glas.

En staan we nog altijd binnen.

(Pierrot sluit zijn ogen. De lamp boven hem knippert driemaal. Dan: alles stil. Alles helder.)

Einde scène.

Scène 4 – Pierrot vraagt zich af: “Ben ik een levend wezen of een meubelstuk?”

Personage:

- **Pierrot**

Decor:

Alles is weg. Het glazen huis is zwart gelicht, op één enkele lichtbundel na, gericht op een eenzame stoel. Geen wanden, geen achtergrond, alleen een open leegte. Rechts van het toneel staat een oude lamp, flinkerend. Links: een kartonnen doos met een label: “*Niet verplaatsen zonder toestemming*”. In het midden: Pierrot. Alleen. Zonder kostuum, zonder schmink. Alleen zijn lichaam.

Geluid:

Een metronoom tikt. Langzaam. Constant. Niet synchroon met de ademhaling. Af en toe een stoel die kraakt — maar geen stoel beweegt.

(Pierrot zit op een kruk. Niet rechtop. Niet ingestort. Een houding die niet in de meubelcatalogus voorkomt. Hij kijkt niet naar het publiek. Hij spreekt alsof hij zichzelf heeft betrapt.)

PIERROT

Ben ik...

(pauze)

een levend wezen?

Of een meubelstuk?

(Hij kijkt op, niet in het publiek maar omhoog — alsof het plafond er nog zou zijn.)

PIERROT

Ik herinner me dat ik ooit bewoog...
maar dat kan ook een herinnering van iemand anders zijn geweest.
Weet iemand dat zeker,
als niemand keek?

(Hij staat op. De kruk kraakt achter hem. Hij loopt drie stappen. Dan terug. Dan weer stil.)

PIERROT

Ik besta in deze kamer...
zoals een stoel bestaat.
Zolang je hem niet aanraakt,
twijfel je of hij wel echt is.
Tot hij in de weg staat.
En dan — schuif je hem opzij.

(Hij pakt de kartonnen doos op. Hij leest het label.)

PIERROT

“Niet verplaatsen zonder toestemming.”
Van wie?
Van mij?

(Hij zet de doos terug. Zorgvuldig. Alsof hij bang is dat het huis alsnog instort bij een verkeerde beweging.)

PIERROT

Als ik stilsta...
ben ik dan trouw aan mezelf,
of gewoon te zwaar geworden voor de wil?

(Hij ademt diep in. Sluit zijn ogen. Spreekt met zachte stem, alsof hij zichzelf hoort verdwijnen.)

PIERROT

Ik ben altijd hier.
Maar wat als het ‘hier’ verandert,
en ik blijf op dezelfde plek?

(Hij draait zich naar het publiek. Niet confronterend. Alsof hij ze pas nu ziet. Alsof ze pas nu daar zijn.)

PIERROT

Zijn jullie de kamer?
Ben ik het object?

(Stilte. De metronoom stopt. Eén laatste tik. Dan niets.)

(Pierrot hurkt. Zet zijn handen op de grond. Alsof hij voelt of die nog bestaat.)

PIERROT

Wat als ik gewoon netjes in een inventarislijst sta,
tussen “theaterlamp, 1 stuks” en “gele beker, gescheurd”?

(*Hij lacht. Geen geluid. Alleen het idee van een lach. Dan:)

(fluisterend)

Misschien ben ik ook gescheurd.

(Het licht dimt langzaam. Pierrot blijft zichtbaar tot het laatste moment, als silhouet. Dan — zwart.)

Einde scène. Einde van Acte V – De Barst.

Acte VI – De Ontwrichting

Scène 1 – De wereld staat letterlijk in brand – brandende kranten, oranje licht

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Scaramouche**
- **Harlekino**
- **Pulcinella**
- **La Signora**

Decor:

Het glazen huis is vervormd tot een spookachtige ruïne. Wanden ontbreken. Wat resteert zijn skeletten van staal, spiegels met zwarte roetvegen en een vloer die smeult van as. Brandende kranten liggen verspreid als tapijt. Achter het huis gloeit een grote oranje gloed, alsof de zon is blijven steken in haar ondergang. Alles is vervormd. Alles beweegt. De rook is tastbaar. Ergens klinkt het geluid van een sirene die maar niet dichterbij komt.

Geluid:

Het geknetter van vuur, een lage bromtoon, flarden van een vervormde symfonie. De wind draagt stemmen mee die nooit afgemaakt worden. Op achtergrond: een radio die slechts één woord herhaalt — “noodtoestand”, in een steeds wisselende stem.

(Het licht op het toneel is diep oranje. Rook hangt als een gordijn over het decor. Pierrot staat met zijn rug naar het publiek. Voor hem dwarrelen verkoolde pagina's van kranten. Colombina probeert met haar handen het vuur in een hoek uit te slaan. Scaramouche loopt met een emmer

water die lek is. Harlekino staat midden in de rook en licht als een kind dat niet weet wat gevaar is. Pulcinella heeft een zonnebril op en zingt. La Signora telefoneert met een kapotte telefoon, haar gezicht besmeurd met roet.)

COLUMBINA

(tegen niemand)

De brand is begonnen bij de rand van de waarheid.
We dachten dat het binnen bleef.
We hadden geen rekening gehouden met de ramen.

SCARAMOUCHE

(hijst de lekkende emmer omhoog)

Ik heb geprobeerd te redden wat er overbleef.
Maar alles lekte.
Water, geheugen, richting.

PULCINELLA

(zingt, dansend op smeulende kranten)

“Nieuws van gisteren brandt het mooist!
Vandaag is al verleden tijd...”

HARLEKINO

(springt over een brandend tijdschrift)

Ik wist het!
Eens moest het decor zich wreken.
Altijd maar observeren — nu is het onze beurt om toeschouwer te zijn.

LA SIGNORA

(tegen de kapotte telefoon)

Nee, ik wil geen compensatie!
Ik wil mijn spiegelbeeld terug!
Wat zegt u? De lijn is dood?
Dat weet ik. Ik bel al de hele eeuw!

PIERROT

(keert zich om. Zijn gezicht is roetzwart. Alleen zijn ogen zijn wit. Hij houdt een krant omhoog die nog deels brandt. Op de voorkant staat: “WERELD BRANDT – KOPEN ZOLANG HET NOG KAN.”)

Vroeger geloofden we wat gedrukt werd.
Toen lachten we erom.
Toen deelden we het.
En nu...
nu warmen we ons eraan.

(Hij laat de krant vallen. Ze vliegt op in een kleine steekvlam. De anderen kijken op.)

COLUMBINA

Pierrot...
Zeg iets wat dit tegenhoudt.

PIERROT

(droog)

Taal brandt even snel als papier.

SCARAMOUCHE

Dan hebben we alleen nog gebaren.

HARLEKINO

(steekt zijn armen als vleugels uit)

Dan worden we vogels.

Of rooksignalen.

LA SIGNORA

(met dramatische flair)

Dan rook ik liever op een balkon dan in een tragedie!

PULCINELLA

(staat stil. Ernstig nu)

Misschien zijn we het vuur.

En zijn we gewoon vergeten dat we ooit brandbaar waren.

(Stilte. Alleen het vuur. Alleen de oranje gloed. Alleen het zachte vallen van as. Dan verschijnt Pierrot op het verhoogde gedeelte van het toneel. Hij strekt zijn armen. Niet als Christus, niet als held — als iemand die geen plek meer heeft om zijn handen neer te leggen.)

PIERROT

(zacht)

Ik dacht dat het glas zou barsten.

Maar het was de lucht die brak.

*(Een krakend geluid. Dan zwart.)

Einde scène.

Scène 2 – Het journaal speelt in loop: "Het Westen is gevallen."**Personages:**

- **Colombina**
- **Scaramouche**
- **Harlekino**
- **Pierrot** (stil aanwezig)
- **De stem van het journaal** (op band)

Decor:

Het toneel is schaars belicht. Op verschillende plekken hangen beeldschermen – ouderwetse tv's, projectors, tablets met gebarsten schermen – elk toont een haperende nieuwsuitzending. De zin "**Het Westen is gevallen**" herhaalt zich, in verschillende stemmen, talen, snelheden, tonen. De vloer ligt bezaaid met antennes, kapotte kabels en lege koffiekoppen.

Geluid:

De constante loop van de journaalzin: *“Het Westen is gevallen.”* Soms kinderlijk uitgesproken, dan weer statig, dan bezwerend. Af en toe versnelt of vertraagt de zin. Muziek ontbreekt. De stilte tussen de herhalingen is het enige ritme.

(Colombina staat midden op het toneel, omringd door schermen. Haar gezicht wordt verlicht door wisselende flitsen. Ze probeert één van de schermen uit te zetten, maar de knop breekt af. Harlekino zit in een oude regisseursstoel en tekent lijnen in het stof op een monitor. Scaramouche staat op een tafel, als commentator zonder publiek. Pierrot zit achterin, als schaduw.)

TV STEM

(monotoon)

Het Westen is gevallen.

TV STEM (ANDERE SCHERM)

(fluisterend)

Het Westen is gevallen...

TV STEM (KINDERSTEM)

Het-west-en-is-ge-val-len!

COLOMBINA

(tegen niemand)

Ze blijven het zeggen.

Alsof de herhaling het waarachtiger maakt.

SCARAMOUCHE

Of als bezwering.

Zoals men vroeger zong om regen af te dwingen.

HARLEKINO

Misschien denken ze dat wij het zijn vergeten.

COLOMBINA

Hoe vergeet je iets dat overal klinkt?

SCARAMOUCHE

Door het overal te laten klinken.

Tot het slechts geluid wordt.

En geen betekenis meer draagt.

(Een scherm flinkt hevig. Een stem verandert in een lach. Dan terug naar de zin. Dan in echo. Alles vertraagt. Alles versnelt.)

TV STEM (ECHO, HOOG)

...vallen...vallen...vallen...

COLOMBINA

(snauwend)

Wat is “het Westen”?

Is dat een plek?

Een idee?

Een richting?

HARLEKINO

(droog)

Of gewoon een toneelstuk dat niet verlengd werd.

(Scaramouche springt van de tafel en pakt een megafoon uit een doos. Hij richt het op een scherm.)

SCARAMOUCHE

(roept naar de technologie)

Wat betekent “gevalen”?

Is het struikelen? Kapotgaan?

Is het in slaap vallen? Of wakker worden?

PIERROT

(zacht, zonder op te staan)

Misschien is het gewoon: stilvallen.

(Een scherm toont zwart. Dan: alleen tekst. “HET WESTEN IS GEVALLEN”. Dan flinkt ook dat weg. Nu zeggen de stemmen niets meer. Ze ademen. Maar zelfs dat voelt herhaald.)

HARLEKINO

(tegen Pierrot)

Zeg jij het dan.

Zeg dat het niet zo is.

(Pierrot kijkt op. Wil spreken. Opent zijn mond.

De tv’s vallen één voor één uit. De stilte is nu zo luid als een explosie.

Pierrot zegt niets. Niet omdat hij zwijgt. Maar omdat er geen ruimte is tussen de echo’s.)

COLOMBINA

(zacht, naar zichzelf)

Wat als het Westen niet viel...

maar neerlegde wat het niet meer kon dragen?

SCARAMOUCHE

(tegen niemand)

Of gewoon... naar binnen keerde.

Als een uitgeput lichaam dat wil verdwijnen onder een deken.

(Het scherm knippert. In bold: "Noodbericht." Een stem klinkt helder en emotioneel.)

SCHERM (STEM 1)

Het Westen is gevallen.

SCHERM (STEM 2)

(vervormd)

Het wésten... is ge-vál-len.

SCHERM (STEM 3)

(als een kind)

Het westen is gevallen?

(Colombina loopt heen en weer tussen de apparaten. Ze probeert ze uit te zetten, maar telkens springt er een andere aan. Scaramouche probeert de kaart te herschrijven met een zwarte stift. Harlekino filmt zichzelf met een selfie-stick. La Signora ligt op de grond met een koudekompres op haar voorhoofd. Pierrot zit midden op de kaart. Hij beweegt niet.)

COLUMBINA

(tegen het scherm)

Geef ons een andere zin.

Geef ons een andere wereld.

SCHERM (STEM 4)

(dof, dreigend)

Het Westen... is gevallen.

SCARAMOUCHE

(tegen de kaart)

Als West gevallen is,
moet het ergens liggen.

Maar waar?

Wie raapt het op?

HARLEKINO

(tegen zijn telefoon)

Dag wereld. Vandaag is het Westen gevallen.

Vond het een matige aflevering. Geef drie sterren.

LA SIGNORA

(zacht, naar het plafond)

Ik was altijd een oostelijk persoon.

Het Westen stond me niet.

Te veel glas, te veel regels.

(Het scherm flakkert. Een close-up van een klok. De wijzers lopen achteruit. De stem klinkt nu in ritmische cadans.)

SCHERM (STEM 5)

Het Westen is...

Het Westen is...

Het Westen is gevallen.

PIERROT

(heel zacht, bijna onhoorbaar)

Wat als het Westen een gedachte was...
en niet een plek?

COLUMBINA

Dan is de gedachte gevallen.
En zijn wij de echo.

SCARAMOUCHE

Of het decor.
Of de bijzin in een groot verhaal dat niemand uitlas.

*(Pierrot staat op. Hij loopt naar het scherm. Hij raakt het aan. Het stopt even met zenden.
Stilte.*

Dan — een nieuwe stem, heel dichtbij.)

SCHERM (STEM 6 - PIERROT'S EIGEN STEM)

Het Westen is gevallen.

*(Pierrot trekt zijn hand terug alsof hij zich verbrandt. De stem blijft doorlopen, nu alleen nog in
zijn eigen stemgeluid. De anderen draaien zich naar hem toe.)*

HARLEKINO

Pierrot...

PIERROT

(breekt)
Het herhaalt zich...
omdat niemand meer luistert.

LA SIGNORA

(kijkt naar het publiek)
Of omdat we niets meer zeggen dat het waard is te onderbreken.

*(Het scherm schakelt zichzelf uit. Alle andere apparaten ook. De stilte is ineens luid. Iedereen
kijkt naar het zwart geworden scherm — als naar een grafsteen. Pierrot stapt erop af. Zacht.)*

PIERROT

Misschien is de val...
het enige waar we nog samen in zijn.

(Het licht dooft langzaam. De kaart op de vloer verkruint in stof.)

*(Alle schermen zijn zwart. Alleen een lichtsensor knippert. Pierrot staat op. Zijn schaduw is
groter dan hijzelf. En dan: zwart.)*

Einde scène.

Scène 3 – Il Capitano probeert de groep bijeen te houden

Personages:

- **Il Capitano**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella**
- **La Signora**
- **Pierrot** (aanwezig, zwijgend)

Decor:

De ruimte is asgrijs. De brand is gedoofd of buiten zicht, maar het rookt nog. Overal liggen verkoalde papieren, verbogen maskers en resten van decor. Op een omgevallen ladder is een vlag gespiest met daarop een onleesbaar embleem. Stoelen staan in een halve kring — leeg. Een krijtbord toont de woorden: “SAMEN = STRUCTUUR”. Iemand heeft “STRUCTUUR” doorgestreept en vervangen door “RUMOER”.

Geluid:

Een onhoorbare piep, zoals tinnitus na een explosie. Dan, in de verte, voetstappen op grind. Eén stem roept steeds zachter: “Vorm een kring!” Niemand gehoorzaamt.

(Il Capitano komt op in volledig uniform. Zijn jas is verbrand aan één kant. Zijn borstplaat blinkt, maar zijn ogen zijn rood. Hij draagt een fluit, een klembord, en een militaire kaart van het glazen huis, die nu niets meer betekent. Hij gaat midden in de kring staan.)

IL CAPITANO

(roept als op appel)

Groep! Aandacht!

Dit is geen tijd voor introspectie of melancholiek gezwijmel.

De situatie vereist structuur. Aanwezigheid. Gezamenlijke mobilisatie!

(Niemand reageert. Harlekino speelt met een verbrande pop. Colombina leest een half verkoalde brief. Scaramouche poetst zijn schoenen met as. Pulcinella zit met zijn rug naar het midden en eet een verkoalde appel. La Signora wappert zichzelf koelte toe met een plastic waaier uit de jaren '90.)

IL CAPITANO

(hijgt)

Ik roep u allen op — als overlevenden van deze beschavingsexercitie — om vorm te geven aan wat er nog rest van orde!

COLUMBINA

(droog, zonder op te kijken)

Er rest vooral rook.

HARLEKINO

En herinnering.

SCARAMOUCHE

En ironie.

PULCINELLA

En honger.

LA SIGNORA

En rimpels.

(Il Capitano probeert zich groot te houden, maar iets in zijn houding verslapt. Hij kijkt naar Pierrot, die helemaal achteraan zit. Zijn ogen zijn open, maar hij beweegt niet. Il Capitano stapt naar hem toe.)

IL CAPITANO

Pierrot.

Jij was altijd mijn zekerheid.

Mijn stilstand in de storm.

Zeg iets.

Help mij deze groep... vormen.

(Pierrot zegt niets. Zijn hoofd kantelt iets opzij. Een gebaar dat op mededogen lijkt, of spijt. Of niets.)

IL CAPITANO

(beeft nu lichtjes)

Jullie denken dat chaos eerlijker is?

Dat vrijheid ontstaat door loslaten?

Ik zeg jullie: vrijheid is een illusie die discipline nodig heeft om te bestaan.

SCARAMOUCHE

(stil)

Of discipline is de illusie die vrijheid probeert te bezweren.

(Il Capitano draait zich om. Hij probeert opnieuw. Blaast op zijn fluit. Er klinkt een pieptoon – vals, dun, ongehoorzaam. Niemand beweegt.)

IL CAPITANO

(mompelt)

Er moet toch iemand blijven...

die de boel bijeen probeert te houden.

COLUMBINA

(zacht)

Waarom?

IL CAPITANO

(snauwend)

Omdat het anders...

anders... nergens meer op lijkt.

LA SIGNORA

(staat op, veegt haar rok af)

Misschien moet het ook nergens meer op lijken.

Misschien moet het alleen nog zijn.

(Il Capitano kijkt naar zijn kaart. Hij vouwt hem langzaam op. Legt hem op de grond. Gaat zitten op een stoel die scheef staat. Zijn blik dwaalt.)

IL CAPITANO

(vermoeid)

Dan was ik... misschien

de laatste structuur in een toneelstuk dat nooit een plan had.

(Stilte. Eén stoel valt om — vanzelf, zonder reden. Het geluid klinkt als een eindpunt. Pierrot kijkt naar Il Capitano. Zacht, maar zonder oordeel.)

Einde scène.

Scène 4 – Pierrot verliest zijn stem midden in een monoloog

Personages:

- **Pierrot**
- (de anderen zijn aanwezig maar zeggen niets)

Decor:

De ruimte is leeg. Echt leeg. Geen decor meer. Alleen een cirkel van licht in het midden van het toneel. Daarbinnen: Pierrot. Om hem heen is alles zwart. Geen rook, geen kleur, geen muziek. Enkel een vaag pulserend licht dat lijkt te ademen. In het midden ligt een microfoon op de vloer, aangesloten, maar met een losse draad. Naast de microfoon ligt een notitieboekje — dicht. Het publiek ziet slechts de kaft: wit, zonder opschrift.

Geluid:

Absolute stilte aan het begin. Dan de adem van Pierrot. Eén tik van een klok — en verder niets. Af en toe een hapering in het licht, als een herinnering aan elektriciteit.

(Pierrot staat in het midden van de cirkel. Hij is niet verkleed. Geen pyjama. Geen wit gezicht. Hij is alleen mens. Zijn handen trillen licht. Hij ademt diep in. Hij spreekt.)

PIERROT

Ik weet niet meer of ik begonnen ben met spreken...

of dat dit al klonk voor ik het zei.

Misschien zijn woorden gewoon echo's

die vooruit gestuurd worden,

om te kijken of het veilig is om te voelen.

(Hij pakt de microfoon op. Sluit de draad aan. Een zachte brom klinkt. Hij kijkt naar de zaal — of naar de afgrond.)

PIERROT

Ik wil iets zeggen dat standhoudt.
iets dat, als de rest breekt,
nog overeind blijft als een stoel in een lege kamer.
Niet als symbool.
Niet als concept.
Maar als iets dat... ademt.

(Hij blaast zacht in de microfoon. De brom verdwijnt. Zijn stem klinkt nu versterkt. Helder. Trillend. Hij sluit zijn ogen.)

PIERROT

Ik herinner me hoe we elkaar vroeger toespraken alsof we de wereld
nog konden herstellen met een zin.
Eén zin.
De juiste zin.
Maar de zinnen werden lang, en krom,
en schrokken van hun eigen verlangen naar betekenis.

(Zijn stem hapert even. Hij slikt. De anderen zijn zichtbaar aan de rand van het toneel, in het duister. Ze luisteren. Ze houden hun adem in. Pierrot hervat — breekbaarder, haast smeekend.)

PIERROT

Wat als ik u zeg...
dat alles wat ik ooit dacht te zijn,
een optelsom is van stilte tussen de regels?
Dat ik besta...
omdat er geluisterd werd,
niet omdat ik sprak?

(Zijn stem kraakt nu licht. Hij hoest. Pakt zijn keel. Gaat verder, hardnekkig.)

PIERROT

Dat ik ben...
omdat jullie keken.
Omdat iemand... omdat iemand...

(Hij stopt. Zijn stem breekt. Hij probeert opnieuw. Er komt geen geluid. Alleen beweging van lippen. De microfoon blijft stil. Hij probeert nog eens — mond beweegt, maar zijn stem is verdwenen. Niet stilgevallen — verdwenen.)

(Stilte. Adem. Licht flinkt. Hij kijkt op. Naar het publiek. Naar de lege ruimte. Ogen wijd. Hij laat de microfoon vallen. Die maakt geen geluid. Hij kijkt naar zijn handen — alsof ze leeg zijn. Alsof ze hem verraden hebben.)

(Dan knielt hij. Niet dramatisch. Gewoon: moe. Hij opent langzaam het notitieboekje. Het is leeg. Hij sluit het weer. Legt het neer. Staat op. En spreekt — zonder stem. Alleen mond. Alleen blik. Het publiek hoort niets. Maar iets is gezegd.)

Einde scène. Einde van Acte VI – De Ontwrichting.

Acte VII – De Vlucht naar Binnen

Scène 1 – Iedereen maakt plannen om te vertrekken. Pierrot blijft.

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella**
- **La Signora**

Decor:

Wat resteert van het huis is tot vertrekhal getransformeerd: koffers overal, paspoorten op stoelen, jassen over trappenleuningen. De muren zijn beschilderd met routes: landkaarten, schematische lijnen, vluchtplannen in stift. Eén muur toont een enorm bord: “UITGANG” – maar de deur ontbreekt. Pierrot zit in het midden op een koffer. Niet van hem. Hij houdt niets vast.

Geluid:

Onrustig geritsel van papieren, ritsen van tassen, voetstappen zonder bestemming. Stemmen die plannen overlappen. Achtergrondgeluid van een niet-bestaand vliegveld. Soms een omroepsignaal, maar zonder bericht.

(Colombina komt op met een tas in elke hand. Ze roept iets naar de coulissen. Harlekino vouwt een kaart tot een papieren boot. Scaramouche maakt notities op een tablet zonder scherm. Pulcinella wikkelt geld in aluminiumfolie. La Signora wrijft haar kofferset in met parfum. Pierrot zit roerloos tussen hen in.)

COLUMBINA

Zuid, denk ik.

Of anders: diep het bos in.

Er is daar nog geen signaal — dat lijkt me gezond.

HARLEKINO

Of naar zee.

Ik heb een boot getekend die misschien echt is.

En als hij het niet is,

kan ik hem altijd geloven tot hij drijft.

SCARAMOUCHE

We moeten een enclave stichten.

Klein, gecodeerd.

Wie binnen wil, moet een gedicht reciteren.

Of zwijgen op bevel.

PULCINELLA

Ik ga naar Zwitserland.
Geen water, geen lucht, geen vragen.
Alleen neutraliteit en kaas.

LA SIGNORA

Ik vertrek naar binnen.
Naar mijn spiegelpaleis.
Wie mij zoekt, moet eerst zichzelf verdragen.

*(Ze lachen, praten, discussiëren, pakken, vergelijken ontsnappingsroutes. Pierrot zegt niets.
Harlekino merkt het als eerste.)*

HARLEKINO

(stil, naar hem toe)
En jij?
Waarheen ga jij?

(Pierrot kijkt op. Niet verbaasd. Alleen helder.)

PIERROT

Nergens.

PULCINELLA

(verheugd)
Dan hou jij het fort?
De wachtpost?
De laatste kaart op de muur?

SCARAMOUCHE

(mompelend)
Of hij wacht tot het huis eindelijk hem verlaat.

COLUMBINA

(wanhopig)
Pierrot — er is niets meer!
Geen waterleiding, geen stem, geen toekomst.
Wat hou je hier nog vast?

PIERROT

(rustig)
Wat niemand anders wilde meenemen.

(Stilte. De anderen stoppen met pakken. Iemand laat een paspoort vallen — zonder het op te rapen.)

LA SIGNORA

(zacht)
Hij blijft.
Omdat hij nergens meer aankomt.

HARLEKINO

(trekt zijn kaartboot recht)

Dan laten wij het vertrek spelen.

En hij...

blijft de scène.

(Langzaam hernemen de anderen hun handelingen — trager nu. Als in trance. De muziek die opkomt is traag en ijl — een misvormd afscheidslied. Pierrot zit nog steeds op de koffer. Iemand trekt die per ongeluk weg — hij blijft gewoon zitten. Op niets.)

Einde scène.

Scène 2 – Colombina probeert Pierrot over te halen te vluchten

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**

Decor:

De restanten van het vertrek decor uit scène 1: koffers die niemand heeft opgehaald, reisschema's die zijn doorgestreept, waterflessen zonder dop, een kaart van Europa met alle grenzen weggeveegd — behalve één rode pijl naar "ERGENS".

Pierrot zit op de grond, niet meer op een koffer, maar op een handdoek, alsof hij in de zomerzon zit. Boven hem hangt een wereldbol aan een touw, zachtjes draaiend, maar telkens vastlopend bij Afrika. Colombina komt op vanuit een plek buiten beeld, met modder aan haar laarzen.

Geluid:

Een tikkende klok zonder wijzers. In de verte: een treinfluit, of misschien een echo van een treinfluit. Een vrouwenzang in een onbekende taal, zacht en golvend. De wereldbol piept zacht telkens hij stopt met draaien.

(Colombina komt op. Ze draagt een rugzak. Haar handen trillen. Ze kijkt niet naar Pierrot. Ze kijkt naar de ruimte, of naar wat daar ooit onderdak was.)

COLOMBINA

(terwijl ze haar jas uittrekt)

Ze zeiden dat de grens nog open is.

Eén dag.

Misschien minder.

Ze stempelen nog, al begrijpen ze niet meer waarom.

(*Pierrot zegt niets. Zijn blik is niet op haar gericht, maar op de grond onder zijn voeten — alsof die zijn enige zekerheid is.)

COLOMBINA

(gaat langzaam zitten, dicht bij hem maar niet té dicht)

Ik heb niets gepakt.
Behalve sokken.
En dat boek dat jij ooit verbrandde in je droom.

(stilte)

Weet je nog, dat je zei dat papier niet brandt,
maar alleen zijn vorm verandert?
Ik heb dat onthouden.
Niet omdat ik het begreep,
maar omdat jij het zei.

(Pierrot reageert nog steeds niet. Zijn ademhaling is traag, bijna bedachtzaam.)

COLOMBINA

(zachter)

Ze gaan allemaal weg.
Echt weg.
Niet symbolisch. Niet als scènewisseling.
Harlekino heeft een kaart. Scaramouche een visum dat niemand meer controleert.
Zelfs La Signora heeft haar spiegel verkocht.
Ze gaan.
En jij...

(Ze kijkt hem nu aan. Niet smekend. Vastbesloten. Liefdevol radicaal.)

COLOMBINA

Jij blijft zitten op een doek,
alsof je wacht tot de vloer weer betekenis krijgt.

(*Ze staat op. Loopt een cirkel rond hem. Elke stap een poging.)

COLOMBINA

Wat zoek je hier?
Wat *vind* je hier?
Wat ben je nog zonder ons, Pierrot?

(*Stilte. Dan:)

PIERROT

(zacht, nauwelijks hoorbaar)

Misschien iets dat ik niet hoeft te delen.

COLOMBINA

(fel)

Maar dat is geen leven!
Dat is geen keuze, dat is een verharding.

(Ze hurkt naast hem. Pakt zijn hand. Hij trekt niet weg, maar beantwoordt haar ook niet.)

COLOMBINA

Vluchten is geen lafheid.

Het is adem.
Het is beweging.

PIERROT

(heel stil)

Beweging heeft me nooit ergens gebracht.
Behalve terug.

COLOMBINA

(wanhopig, smalend)

Dat is wat mensen zeggen die vergeten zijn hoe richting werkt.

(Ze staat op, loopt van hem weg. Dan weer terug. Ze praat snel nu, alsof ze zichzelf op gang houdt.)

COLOMBINA

We kunnen naar het Noorden.
Of het Oosten.
We kunnen een hut bouwen, of niets,
of gewoon verdwalen tot niemand ons meer herkent.

(Zij wijst naar de werldebol boven hem)

Of naar daar —
waar de kaart geen naam meer heeft.

(Pierrot kijkt even omhoog. De werldebol wiebelt. Stopt weer. Hij schudt heel licht zijn hoofd.)

PIERROT

Jij zoekt ruimte.
Ik zoek stilte.

COLOMBINA

(droog)

En je denkt dat je die hier vindt?
In een huis vol echo's?

(Ze zakt door haar knieën, vlak voor hem. Hun ogen ontmoeten elkaar eindelijk. Alles vertraagt.)

COLOMBINA

Ik zal je loslaten als je me aankijkt en zegt: "Ga."
Niet fluistert. Niet denkt.
Zegt.
Kijk me aan en duw me weg.

(Lang stil. Pierrot kijkt haar aan. En zegt niets. Maar de blik is helder. Liefdevol. Absoluut.)

COLOMBINA

(knikt langzaam. Ze slikt. Een traan. Geen drama. Een conclusie.)
Dan ga ik.
Maar ik laat iets achter.

(Ze haalt uit haar jaszak een klein zakdoekje. Vouwt het open. Daarin: een sleutel. Een lucifer. Een briefje met haar naam erop in zijn handschrift. Ze legt het op de grond. En loopt weg. Niet als vlucht. Als beslissing.)

(Pierrot blijft zitten. Zijn hand strekt zich uit, niet naar het voorwerp, maar naar het licht van de wereldbol. Eén vinger raakt de schaduwzijde.)

Einde scène.

Scène 3 – Harlekino stelt voor: “Dan zeilen we naar Friesland.”

Personages:

- **Pierrot**
- **Harlekino**

Decor:

De vloer is bedekt met blauwe lakens, gescheurd en verkreukeld, alsof er net een storm op zee is geweest. In het midden staat een houten stoel op een opblaasbare zwemband. Aan de zijkant ligt een kapotte zeilboot in miniatuurformaat. Een paar witte sokken hangen als zeilen aan een gespannen touw. Achteraan: een schilderij van een horizon, scheef, met wolken die loskomen van het doek.

Geluid:

Een golvend klanklandschap: zachte wind, piepende touwen, het kraken van een houten schip — maar alles zonder water. De illusie van een zee zonder natte voeten. Af en toe klinkt een oude accordeon, alsof iemand oefent maar telkens de verkeerde toon treft.

(Harlekino komt op in een regenjas die veel te groot is. Zijn hoofd steekt uit een kapiteinspet met plastic anker. Hij draagt een opgerolde landkaart onder zijn arm en een houten roeispaan als wandelstok. Pierrot zit in het midden van het “water”, roerloos.)

HARLEKINO

(groots, theatraal)

Ahoy, vriend van stilstand!

Haven van melancholie!

Verankerde ziel!

(Hij buigt. Pierrot knikt, niet ongeïnteresseerd maar ook niet verrast.)

HARLEKINO

Ik heb een plan.

Een route.

Een doel.

(Hij spreidt de landkaart uit op de grond. Die is wit, behalve in het midden waar in kinderlijke letters staat: "Friesland")

HARLEKINO

We vertrekken...
richting Friesland!

PIERROT

(droog)
Waarom Friesland?

HARLEKINO

Omdat het klinkt als vrijheid.
Omdat niemand ooit zegt: "Friesland is gevallen."
Omdat de wind daar geen bevelen geeft —
hij fluistert.

PIERROT

(stil)
Het is land. Geen zee.

HARLEKINO

Dan zeilen we ernaartoe als teken.
Als verbeelding.
Als daad van stil protest!

(Hij klimt op de houten stoel op de zwemband. Balanceert. Spreekt alsof hij op een echt dek staat.)

HARLEKINO

Ik zal je leiden langs de rietkragen van het vergeten,
langs de oever van wat ooit zin heette,
tot aan de dijken van het laatste gevoel.

(Stilte. De stoel kraakt. Pierrot kijkt naar hem. Zijn blik is zacht, maar moe.)

PIERROT

Je maakt van elke richting een sprookje.

HARLEKINO

(trots)
Dat is mijn plicht.
In een wereld waar niemand meer vertelt,
vertel ik te veel.

PIERROT

(rustig)
En als we daar aankomen?
Wat gebeurt er dan?

HARLEKINO

Dan nemen we een kano,
en varen verder —
naar het niets.
Maar samen.

(Pierrot staat langzaam op. Loopt naar het touw met de sokken-zeilen. Hij raakt er één aan. Die valt. De illusie zakt in als een adem die wordt losgelaten.)

PIERROT

Ik weet niet of ik Friesland verdien.

HARLEKINO

Niemand verdient Friesland.
Dat is juist het mooie.
Je komt er alleen als je niet meer zoekt.

(Ze staan nu tegenover elkaar. De windmachine gaat even aan — een zachte bries. De blauwe lakens golven. Iets komt in beweging dat nergens heengaat.)

HARLEKINO

Dus?
Zeil je mee?

(Lang stil. Pierrot kijkt naar de horizon op het schilderij. Hij loopt erheen. Zet het recht. Keert terug. Gaat weer zitten. Kijkt Harlekino aan.)

PIERROT

Misschien.
Als de wind uit mezelf komt.

HARLEKINO

(lachend)
Dan neem ik vast een extra roeispaan mee.

(Hij gaat zitten naast Pierrot. Niet meer als kapitein, maar als vriend. Samen kijken ze naar het doek met de wolken die langzaam loslaten. Eén wolk dwarrelt op de vloer. Niemand raapt hem op.)

Einde scène.

Scène 4 – Pierrot sluit de ramen, het licht dimt**Personages:**

- **Pierrot**
- (de rest is afwezig of onzichtbaar, als herinnering)

Decor:

Het toneel is leeg, behalve het frame van het ooit glazen huis. De muren zijn slechts contouren: markeringen op de vloer, losse gordijnen als grenzen. Vier ramen, elk zonder glas, staan open. De wind blaast zacht door de ruimte — zichtbaar aan het bewegen van de gordijnen. Elk raam kijkt uit op een andere projectie:

1. Een leeg station.
2. Een zee bij nacht.
3. Een langzaam verdwijnende stad.
4. Een witte vlakte zonder einde.

Op tafel: een oude radio, een mok koude thee, een kleine plant met bruine bladeren. De enige stoel staat midden op het toneel. Een jas hangt over de leuning — de zijne. Of niet.

Geluid:

Zacht geritsel. Een echo van voetstappen buiten. De radio broemt een onvolledig signaal — als een ademhaling die geen taal meer vormt. In de verte, vaag, klinkt een accordeon. Of een herinnering eraan.

(Pierrot komt op. Alleen. Zijn bewegingen zijn klein, beheerst. Alsof hij de lucht niet wil verstoren. Hij kijkt naar elk raam afzonderlijk. Hij raakt ze niet aan. Alleen zijn blik sluit alvast iets af. Dan loopt hij naar het eerste raam — dat uitkijkt op het lege station.)

PIERROT

(tegen zichzelf, zacht)

Daar had ik op kunnen wachten.

Tot de trein kwam die ik niet begreep.

Tot iemand uitstapte met mijn naam in zijn hand.

(Hij sluit het raam. Het projectiebeeld verdwijnt. Alleen de wind blijft even fluiten. Hij draait zich om naar het tweede raam — de zee bij nacht.)

PIERROT

Daar had ik kunnen varen.

Of verdwijnen.

Of gewoon liggen op het dek tot alles zinken werd.

(Hij sluit het raam. De ruis van de zee stopt abrupt. Nu is het stiller. Hij loopt naar het derde raam — de verdwijnende stad.)

PIERROT

Daar had ik kunnen wonen.

Tussen muren die langzaam vergeten waar ze stonden.

Waar je namen hoorde vallen als stof uit boeken.

(*Hij sluit het raam. Het beeld flinkt nog even. Dan: zwart. Nog maar één raam open — de witte vlakte. Hij kijkt er lang naar. Loopt er langzaam naartoe. Aarzelt. Dan:)

PIERROT

Daar...

daar had ik kunnen ophouden.

Niet sterven. Niet verdwijnen.

Ophouden.

(Hij strekt zijn hand uit — sluit het raam. De vlakte blijft zichtbaar. Tot hij zijn ogen sluit. Dan verdwijnt ook het beeld.)

(Hij draait zich om. Alles is donkerder geworden, maar niet door de techniek. Alsof het toneel zelf meeademt met zijn keuze. Hij loopt naar de stoel. Gaat zitten. Pakt de mok. Ruikt. Zet hem neer. De radio kraakt. Een stem probeert iets te zeggen, maar blijft hangen op één woord: “Binnen...” Dan zwijgt ook dat.)

PIERROT

(tegen niemand, tegen alles)

Alles wat ik buiten zocht...

was op slot.

Dus sluit ik nu het binnenste.

Zacht.

Niet uit angst.

Maar om te horen wat er overblijft als niets meer binnenkomt.

(Hij sluit zijn ogen. De wind stopt. De gordijnen vallen neer. Het licht dimt — traag, ritmisch, alsof het de hartslag van de ruimte volgt. Wanneer het laatste beetje licht verdwijnt, zien we nog net het silhouet van Pierrot — en iets dat lijkt op een glimlach, of een herinnering daaraan.)

Einde scène. Einde van Acte VII – De Vlucht naar Binnen.

Acte VIII – Het Laatste Avondmaal

Scène 1 – De vriendengroep organiseert een afscheidsdiner in het glazen huis

Personages:

- Pierrot
- Colombina
- Harlekino
- Scaramouche
- Pulcinella
- La Signora
- (stil: de tafel zelf)

Decor:

Het glazen huis is terug — niet als het oude, maar als kopie: onecht in zijn perfectie. Alles is gepoetst, rechtgezet, symmetrisch. In het midden staat een lange tafel gedekt met mismatched servies, vergulde kaarsen, plastic wijnbekers, en schalen met eten dat eruitziet als herinneringen: een vis die nog damp slaat van een oud kampvuur, een stuk brood met afdrukken van iemands duim, een taart zonder binnenkant. Boven de tafel hangen gloeilampen die

flikkeren als sterren op het punt van uitdoven. Aan het hoofd van de tafel: een lege stoel — niemand noemt waarom.

Geluid:

Zacht bestekgeluid. Muziek die klinkt als een vergeten melodie van een muziekdoos. Af en toe klinkt een opgewekte stem, dan stilte. De stemmen echoën licht — alsof het huis hol is geworden.

(Colombina komt op met een bord vol bloemen. Ze zet het midden op tafel. Harlekino schuift stoelen aan zonder ze echt goed te zetten. Scaramouche veegt onzichtbaar stof van glazen. Pulcinella probeert vuur te maken in een fonduestel met een lucifer die steeds breekt. La Signora hangt spiegels op aan de glazen wanden — elk gericht naar haar eigen plek aan tafel. Pierrot zit al. Helemaal aan het uiteinde. Hij beweegt niet.)

COLUMBINA

(tegen niemand in het bijzonder)

Ik heb de bloemen geplukt van de rand van het huis.
Ze groeien nog.
Op eigen initiatief.

HARLEKINO

(wijst naar de tafel)

Ik heb de tafel gedekt zoals vroeger.
Met fouten.
Voor de nostalgie.

PULCINELLA

(blaast op een lucifer)

Ik breng het vuur.
Want zonder hitte geen herinnering.

SCARAMOUCHE

(monotoon)

Ik heb het menu herschreven:

- Voorgerecht: Hoop
- Hoofdgerecht: Gemis
- Dessert: Herhaling

LA SIGNORA

(kijkt in de spiegels)

Ik heb mezelf meegenomen.
Dat leek me het belangrijkste.

(Ze gaan zitten. Niet synchroon. Niet samen. Als vreemden die weten dat ze een rol spelen die ze ooit uit het hoofd kenden. De kaarsen flikkeren. Iemand schenkt water in een glas met barst. Het loopt langzaam leeg. Niemand doet iets.)

HARLEKINO

(opgewekt)

Op... wat precies?

COLUMBINA

(kijkt naar Pierrot)

Op aanwezigheid?

SCARAMOUCHE

(droog)

Op het uitstel van afwezigheid.

PULCINELLA

(proost met zichzelf)

Op het enige dat nog overeind blijft als het huis zakt:
de anekdote.

LA SIGNORA

(tegen haar spiegelbeeld)

Op wie we hadden kunnen zijn,
als niemand had gekeken.

(Ze drinken. Pierrot niet. Hij houdt een lepel vast alsof het een relikwie is. Hij kijkt niet naar het eten, niet naar de anderen. Alleen naar de tafel, alsof die iets te zeggen heeft.)

COLUMBINA

Pierrot...

Wil jij iets zeggen?

(Stilte. Pierrot kijkt op. Dan weer omlaag. Niets. Alleen adem.)

HARLEKINO

Laat hem.

Zijn zwijgen heeft meer structuur dan onze hele avond.

SCARAMOUCHE

(tegen zijn bord)

Misschien zijn wij het diner.

En eet de tijd ons langzaam op.

(Iemand snijdt brood. De kruimels vallen alsof ze iets verliezen. Iemand lacht. Iemand hoest. De ramen beslaan van binnenuit — maar niemand heeft het koud.)

LA SIGNORA

(richt haar glas naar het publiek)

Op ons.

De enigen die bleven
toen het spel afgelopen was
en de spelers het niet wisten.

(Ze klinken zacht. Dan weer stilte. Alleen het geluid van de gloeilampen, zacht zoemend, alsof ze op het punt staan uit te vallen. Pierrot legt zijn lepel neer. Kijkt naar de lege stoel aan het hoofd van de tafel. Hij glimlacht — heel even. Dan: niets.)

Einde scène.

Scène 2 – Scapino steekt vuurwerk af

Personages:

- **Scapino**
- **Pierrot**
- **Harlekino**
- **Colombina**
- **Pulcinella**
- **La Signora**
- **Scaramouche**

Decor:

De tafel uit scène 1 blijft centraal staan — de kaarsen zijn half opgebrand, het eten onaangeroerd, de stoelen bezet maar scheefgezakt. Het glazen huis is nu een schim van zichzelf, verlicht van binnenuit door kaarslicht en spiegelweerkaatsingen. Aan de rand van het toneel staat een mysterieuze houten krat, bedekt met doek — niemand weet wie het daar zette.

Geluid:

Een trage ambienttoon — zacht, slepend. Dan, als Scapino opkomt: gerommel, gefluister, en uiteindelijk: het geknetter van vuurwerk, fluitend, flitsend, onregelmatig. Af en toe een flard van fanfaremuziek, verkeerd afgespeeld.

---

*(Het licht flakkert. De deur van het glazen huis slaat open met een knal. Daar staat **Scapino**, wijdbeens, vol grijns, gehuld in een jas vol vonken. Achter hem: de houten krat. Hij heeft roet op zijn gezicht, zijn haar staat omhoog van de statische elektriciteit. In zijn hand: een aansteker die flinkt als een vlam van een verhaal dat niet ophoudt.)*

SCAPINO

(roept, alsof hij een stadion toespreekt)

Dames! Heren! Gestolde figuranten van het existentiële buffet!

Sta op! Want ik...

breng de finale der finales!

(Niemand beweegt. Ze blijven aan tafel zitten, als standbeelden. Scapino lacht schor. Hij loopt naar de krat, trekt het doek eraf — vuurwerk, chaotisch gestapeld. Bengaals rood, knetterend blauw, hysterisch zilver. Geen merken, geen labels, alleen kleur. Alles handgemaakt — of hallucinerend.)

HARLEKINO

(kijkt op van zijn bord)

Scapino...
wat ga je precies ontploffen?

SCAPINO

(enthousiast)

Niet wat — wie!

De zwaarte!

De logica!

De laatste restjes stilte in dit huis van glas-in-glas!

(Hij steekt één lont aan. Een raket suist naar boven — binnen het huis.

Knal. Licht. Kleur. Alles weerkaatst.

De hele ruimte vult zich met reflecties: rood over Pierrots gezicht, blauw op La Signora's spiegels, groen op de wijn in Pulcinella's glas.

Niemand juicht.

Iedereen kijkt.

Zwijgend.)

COLOMBINA

(verzachtend)

Waarom nu, Scapino?

SCAPINO

Omdat schoonheid niet uitgenodigd hoeft te worden.

Schoonheid barst binnen.

(Hij steekt nog een lont aan — deze geeft een reeks kleine knallen af, alsof een typemachine buiten de tijd een laatste roman uitspuwt.

Knal. Pauze. Knal. Pauze. Dan: een regen van gouden sterren — ze dwarrelen als as.)

PULCINELLA

(kijkt omhoog)

Ik proef sinaasappel.

Of melancholie.

LA SIGNORA

(in de spiegel, terwijl het vuurwerk haar gezicht versplintert)

Dit is de mooiste ik die ik nooit ben geweest.

SCARAMOUCHE

(zonder ironie)

Een sterfscène in slow motion.

Regie: wanhoop. Licht: verlangen.

(Scapino blijft vuurwerk afsteken. Elk nieuw schot een ander deel van het huis verlichtend: de ramen, de vloer, de hoeken die lang onzichtbaar bleven.

Het huis danst. Maar niemand beweegt.)

SCAPINO

(zacht nu, tot zichzelf)

Ik wilde alleen nog één keer...

dat alles tegelijk gebeurde.
Dat er niets meer uitgesloten werd.

(Hij pakt de laatste lont. Aarzelt. Steekt hem aan. De raket suist, maar blijft steken in een kier. Knal.

Zwart licht.

Dan: stilte.

Niet afwezigheid, maar verzadiging.)

(De rook trekt op. De figuren aan tafel zijn omhuld met een waas van glinstering.

Scapino zakt op zijn knieën. Niet uit uitputting, maar omdat het genoeg is.

Pierrot kijkt naar hem — dan naar het plafond — dan sluit hij zijn ogen.)

Einde scène.

Scène 3 – La Signora houdt een speech waarin zij alleen over zichzelf spreekt

Personages:

- **La Signora**
- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella**
- **Scapino**
- (Het publiek – als figuratieve spiegel)

Decor:

Het diner is voorbij. De tafel is verlaten maar nog gedekt: borden met half opgegeten herinneringen, bekers met wijn die naar verleden smaakt, stoelen als wankelende getuigen. De kaarsen zijn opgebrand. Alleen de spiegels die La Signora eerder ophing zijn nog intact — elk gericht op haar stoel, die nu centraal is geplaatst onder een enkele spot. Naast de stoel staat een kleine lessenaar met een spiegel in een gouden lijst. Er ligt een handgeschreven speech op papier — vijf bladzijden, waarvan vier leeg.

Geluid:

Fluisterende echo's van eerdere scènes: gelach, een klok, het gesis van vuurwerk. Dan: stilte. Geen muziek. Alleen de klik van haar hakken op de vloer als ze opkomt.

(La Signora komt op in een lange mantel van licht, haar gezicht geschminkt als een koningin op haar laatste bal. Ze draagt handschoenen en een zwarte waaier. Ze beweegt langzaam, elke stap afgemeten, alsof ze haar eigen begrafenis regisseert. Ze neemt plaats op de centrale stoel. Ze slaat haar waaier dicht. Alles is stil. Ze richt zich niet tot de personages, maar tot het publiek — als tot een spiegel.)

LA SIGNORA

(kalm, bezwerend)

Lieve ik.

(Pauze. Ze kijkt naar haar spiegel in de lessenaar. Raakt die even aan met haar handschoen.)

LA SIGNORA

Als je dit hoort, ben je nog steeds aanwezig.

Je hebt het overleefd. Niet de wereld.

Niet de liefde.

Niet de tijd.

Maar jezelf.

(Ze staat op. Wandelt langzaam tussen de stoelen van de anderen. Ze raakt niemand aan. Alleen de voorwerpen: een half leeg glas, een geknakte bloem, een servet met een naam erop geschreven. Ze zegt hun namen niet.)

LA SIGNORA

Zij waren... omstandigheden.

Fascinerend, kleurrijk, noodzakelijk soms.

Maar uiteindelijk: omkadering.

(Ze blijft staan bij een spiegel en kijkt naar haar reflectie. Dan begint ze weer te spreken, nu als op een gala.)

LA SIGNORA

U bent gekomen voor een speech.

Een afscheid. Een samenvatting.

Maar ik ben geen resumeerbaar wezen.

(Ze draait zich om naar het publiek)

Ik ben de optelsom van ongemerkte momenten:

een schaduw in een pas gespiegeld raam,

een lippenstiftafdruk op een brief die nooit verzonden werd,

een parfumspoor in een trapgat waar niemand mij verwachtte.

(Ze spreidt haar armen breed, als een priesteres.)

LA SIGNORA

Zij vroegen me te spreken namens hen.

Maar ik spreek nooit namens anderen.

Zij zwijgen — en dus spreek ik.

(Ze loopt terug naar haar stoel. Gaat zitten. Vouw het blad van de speech open. Leest hardop de lege pagina.)

LA SIGNORA

“...”

(Ze kijkt op. Recht in de ogen van het publiek.)

LA SIGNORA

Zo klinkt het als je eindelijk jezelf hoort.

(Ze vouwt de bladzijde weer dicht. Gaat staan. Spreekt zachter nu, bijna teder.)

LA SIGNORA

Ik heb niemand nodig om aanwezig te zijn.

Ik heb spiegels.

En herinnering.

En de manier waarop het licht zich naar mij vormt —
altijd net iets warmer dan bij anderen.

(Ze draait zich een laatste keer naar de tafel. De lege stoelen. Ze zucht. Geen weemoed. Eerder opluchting.)

LA SIGNORA

Dit was geen diner.

Dit was een schilderij.

En ik was het enige detail dat niet vervaagde.

(Ze buigt. Diep. Voor het publiek. Voor de spiegel. Niet voor de anderen. De zaal blijft stil. De spot dooft langzaam, van onder naar boven, alsof het licht haar niet wil verlaten. Haar schaduw blijft nog even zichtbaar — dan niets.)

Einde scène.

Scène 4 – Pierrot zegt één zin: “Ik heb jullie gehoord.”

Personages:

- **Pierrot**
- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scapino**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella**
- **La Signora**

Decor:

De tafel is weg. De stoelen zijn gebleven, maar staan kriskras verspreid door het huis, alsof een storm van afscheid ze neergezet heeft waar ze neerkwamen. Aan één kant van het toneel staat nog een kapstok met jassen die niemand aantrok. Aan de andere kant: een grote spiegel, beslagen. In het midden van de scène: een stoel. Niet bijzonder. Niet verheven. Daar zit Pierrot.

Op de vloer: restjes van het feest — confetti, een uitgedoofde fontein, een kroonkurk. Eén kaars brandt nog, maar flinkt. De ruimte ademt iets tussen avond en herinnering.

Geluid:

Een zacht, traag tikkend geluid. Niet van een klok, maar van een druppel. Ergens lekt iets. Een verlaten radio speelt niets, maar kraakt soms, alsof hij zich iets herinnert. Geen muziek. Alleen het stof dat valt. En adem.

(Het toneel is stil. Alle personages zijn aanwezig, verspreid, elk in hun eigen ruimte van zwijgen. Sommigen zitten, sommigen staan, niemand beweegt. Ze zijn als museumstukken geworden van hun vroegere zelf. De scène lijkt bevroren — tot Pierrot beweegt. Eén hand, traag, richting zijn eigen borst. Alsof hij controleert of hij er nog is.)

(Colombina staat het dichtst bij hem. Ze kijkt niet naar hem, maar naar de spiegel. Harlekino zit in een raamkozijn met een uitgeschakelde zaklamp. Scaramouche tekent lijnen in het stof. Scapino heeft een lucifer in zijn mond. Pulcinella kijkt omhoog naar het plafond. La Signora heeft zich omgedraaid naar het publiek, als een schilderij dat wacht op betekenis.)

(Langzaam — traag als schemering — richt Pierrot zich op. Hij haalt diep adem. Niet om iets te zeggen. Om iets te voelen.)

PIERROT

(stil, bijna ademend)

Ik heb jullie gehoord.

(Dat is alles. De zin hangt in de ruimte. Maar hij valt niet. Hij blijft — als geur, als naschok, als trilling in een glas water.)

(Reacties volgen niet meteen. De stilte is niet leeg — ze is vol. Vol blikuitwisselingen, knikjes, niet-bewegingen. Alsof iedereen even niet durft te bewegen uit angst het moment omver te lopen.)

COLUMBINA

(zacht, nauwelijks hoorbaar)

Hij heeft geluisterd.

HARLEKINO

(even stil)

Meer dan ik.

SCAPINO

(met lichte verwondering)

En hij zegt het niet uit spijt.

SCARAMOUCHE

(tegen niemand)

Of uit schuld.

Maar uit getuigenis.

LA SIGNORA

(tegen haar spiegelbeeld)

Eindelijk iemand die keek met zijn oren.

PULCINELLA

(tegen het plafond)

Misschien was dat alles wat er nodig was.

(Pierrot sluit zijn ogen. Niet als einde. Als bevestiging. De kaars dooft precies op dat moment — alsof ze hem gehoord heeft. In de spiegel beslaat het beeld langzaam verder, tot niemand meer zichtbaar is.)

(Dan komt de regen. Geen echte regen. Geluid. Een traag, zacht, gelijkmatig regengeluid vult het huis. Niemand beweegt. Niemand verlaat. Alles blijft. Maar alles verandert.)

*(Op het raam verschijnt langzaam, in condens, geschreven met onzichtbare vinger:

“Gehoord worden is een vorm van blijven.”

Daaronder: niets.)

Einde scène. Einde van Acte VIII – Het Laatste Avondmaal.

Acte IX – De Stilte

Scène 1 – Het huis is verlaten

Personages:

- Geen.
(Alleen het huis. En de afwezigheid.)

Decor:

Het glazen huis is er nog, maar niet zoals we het kennen. Alles is bedekt: stoelen met witte lakens, de vloer met fijne stof, de ramen met condens. In het midden staat de tafel van het Laatste Avondmaal — leeg, op een enkele lepel na. Eén stoel ligt omgevallen. Aan de muur hangt nog één spiegel, maar hij is dof, als blind geworden. Een enkele lamp bungelt aan het plafond, knippert onregelmatig. De klok, zichtbaar op de achterwand, is stilgevallen op een onmogelijke tijd: **00:00 én 13:13**.

Buiten de ramen — niets. Alleen grijsheid. Misschien ochtendmist, misschien het verdwijnen van de wereld.

Geluid:

Zeer subtiel. De tik van een waterdruppel in een emmer. Het kraken van een houten vloer bij temperatuurverschil. Een klank alsof iemand zucht, maar het blijkt tocht. Geen stemmen. Geen muziek. Alleen luisteren naar wat er overblijft als niets meer beweegt.

(Het licht gaat op in uiterste traagheid — alsof het huis wakker wordt maar zichzelf niet meer herkent. Alles is stil. Er is geen beweging. De tijd heeft zich neergelegd. Alleen het huis ademt.)

(We zien de lakens. Wit. Bewegingsloos. Eén ervan beweegt zachtjes, niet van binnenuit, maar door een wind die er niet is. Langzaam trekt het publiek in de ruimte — als een blik die zich

herinnert waar mensen zaten. De lege plek van Pierrot is zichtbaar, maar niet gemarkeerd. Zijn jas hangt nog aan de kapstok. Iets aan die jas maakt het huis menselijk.)

**(De radio op de plank zoemt zacht — niet zendt, niet stoort — alleen een toon die tussen ontvangst en vergetelheid hangt.)
(Het raam bij het noorden is beslagen. Iemand lijkt er iets op geschreven te hebben, maar het is onleesbaar — alsof taal is weggeveegd voordat het werd begrepen.)*

*(Dan: de klok. Zonder geluid schuift de kleine wijzer een fractie. De grote wijzer blijft staan. Tijd maakt zich los van betekenis.)

(We zien de kaarsen van het laatste avondmaal. Ze zijn niet opgebrand — ze zijn gestold. Alsof ze besloten nooit verder te gaan met branden. Het vuur is vermoeid.)

(Een houten plank kraakt boven in het huis. Geen trap, geen stap. Alleen het geheugen van iets dat liep. Iets dat ooit geluid maakte.)

*(Dan beweegt de deur héél zacht. Geen opengaan — alleen het begin van mogelijk openen. Maar het gebeurt niet. De kier blijft een kier.)

*(Het huis is nu vol van iets onzichtbaars. Niet aanwezigheid. Niet leegte. Iets er tussenin. De ruimte kijkt terug.)

(Dan, heel langzaam, blaast een gordijn naar binnen, van buiten. De wind tilt het even op — een laatste ademhaling van iemand die niet meer in de kamer is. Dan valt het gordijn neer. En blijft liggen.)

Einde scène.

Scène 2 – Sophie blaft tegen de gesloten deur

Personages:

- **Sophie** (de hond)
- (het huis)

Decor:

Het glazen huis staat nog steeds in het midden van het toneel, zichtbaar maar op afstand. Binnen: stilte, leegte, herinnering. Buiten: een dun laagje modder, herfstbladeren, vegen van regen op steen. Voor de deur ligt een mat met de tekst: “*Welkom terug*” — half weggesleten. Er is geen tuin meer, enkel grond. Links: een boom zonder bladeren. Rechts: een omgevallen fiets, bedekt met mos.

Sophie, een zwarte hond met witte poten, staat aan de rand van het huis. Niet op de mat, maar een paar passen er vanaf. Ze beweegt nauwelijks. Haar lichaam ademt, haar ogen zijn gericht op de deur. De rest van het toneel is leeg.

Geluid:

Een zachte wind. Af en toe kraait een kraai, maar te ver weg om dreigend te zijn. Een blad valt —

precies één. En Sophie blaft. Geen aanval, geen waarschuwing. Alleen roepen. Soms kort, soms aarzelend. Tussen het blaffen door: stilte. Dan: snuffelen. Dan weer stilte.

(Het licht op het huis blijft constant, alsof het vergeten is hoe schaduw werkt. Sophie loopt langzaam naar de deur. Niet als iemand die binnen wil, maar als iemand die iets zoekt dat niet opengaat. Haar poten zijn nat van de regen. Ze kijkt omhoog. De deur reageert niet.)

(Ze blaft. Eén keer. Dan wacht ze. Ze legt haar kop schuin. Dan weer recht. Geen geluid van binnen. Alleen wind door kiertjes. Ze gaat zitten. Niet als gehoorzaamheid. Als vermoeidheid.)

(Ze likt even aan de grond — aan een plek waar ooit iemand stond. Misschien Pierrot. Misschien niemand. Dan staat ze op en blaft opnieuw. Dit keer iets feller. Nog steeds geen antwoord.)

(Ze loopt een halve cirkel rond de deur. Snuffelt langs de muur. Krabt één keer zacht tegen het hout. Dan stopt ze. Gaat liggen. Kop op haar voorpoten. Haar ogen blijven gericht op het huis.)

(In de verte: het geluid van iets dat valt. Een glas? Een herinnering? Sophie kijkt op. Blaft nog één keer. Deze keer klinkt het alsof ze zichzelf wil horen.)

**(Langzaam dooft het buitenlicht. De deur blijft dicht. De mat blijft liggen. De stilte groeit.)
(Sophie blijft waar ze is. Alleen haar ademhaling beweegt het toneel.)*

Einde scène.

Scène 3 – Harlekino klopt, niemand doet open

Personages:

- **Harlekino**
- (het huis)
- (Sophie – stil, aanwezig)

Decor:

De setting blijft zoals in scène 2: het verlaten glazen huis, zichtbaar maar onaangeraakt. De mat ligt nog op zijn plek. Sophie ligt er nog steeds voor, slapend nu, of luisterend met gesloten ogen. De deur is gesloten, het raam beslagen. De boom werpt een lange schaduw, hoewel de zon nergens zichtbaar is. Een ladder ligt plat op de grond, als vergeten intentie.

Harlekino verschijnt van links, zonder aankondiging. Zijn kleding is nat van mist, of zweet, of spijt. Geen schmink meer. Geen kleur. Hij draagt een boekje onder zijn arm, half kapotgeregend. In zijn jaszak: een bel die niet meer klingelt.

Geluid:

Slechts voetstappen op natte aarde. Af en toe tikt iets tegen glas — een tak, een herinnering, een echo. In de verte klinkt een kerkklok, maar in een maat die niemand herkent. Als Harlekino klopt, klinkt het niet als kloppen. Eerder als de echo van wat ooit kloppen was.

(Harlekino komt op, traag. Niet moe, maar voorzichtig. Zijn passen zijn bedachtzaam. Alsof hij weet dat hij op geheugen loopt. Hij ziet Sophie. Ze tilt haar kop op. Kijkt hem aan. Blaft niet. Gaat liggen.)

(Hij knikt naar haar. Niet als groet, maar als erkenning. Dan stapt hij naar de deur. Hij legt zijn hand erop. Raakt het hout. Sluit zijn ogen. Voelt. Dan: drie zachte kloppen. De manier waarop een kind klopt als het weet dat zijn ouder slaapt.)

*(Niets.)

(Hij wacht. Hij glimlacht even. Schudt dan zijn hoofd. Hij klopt opnieuw. Vier keer. Ritmisch. Als een melodie. Alsof hij de code kent. Alsof het huis alleen maar is vergeten hoe het open moet.)

*(De deur beweegt niet.)

(Hij haalt het boekje uit zijn jas. Blaast er stof af dat er niet is. Hij opent het. De pagina's zijn leeg. Eén bladzijde scheurt vanzelf uit. Hij laat het vallen. Het dwarrelt langzaam neer op de mat.)

HARLEKINO

(zacht, tegen de deur)

Ik had geen tekst.

Alleen improvisatie.

Maar ik bleef.

Tot het doek niet meer viel,

maar gewoon bleef hangen.

(Stilte. Sophie zucht zacht. Niet ongeduldig — existentieel. Harlekino kijkt omhoog naar het raam boven de deur. Geen gezicht. Geen beweging. Alleen condens. Hij klopt nog één keer. Deze keer hard. Niet dwingend. Wanhopig. Dan draait hij zich om. Gaat zitten op de bovenste trede van de omgevallen ladder. Zijn gezicht in zijn handen. De deur achter hem: stil.)

(Licht dimt. Alleen een schaduw van zijn rug op de deur blijft zichtbaar. Sophie staat op. Legt haar kop op zijn schoot. Hij beweegt niet. Hij ademt.)

Einde scène.

Scène 4 – De spiegel is gebarsten, het standbeeld van Pierrot ligt om

Personages:

- (het huis)
- (het beeld van Pierrot)
- (de spiegel)

Decor:

Binnen in het glazen huis. Alles is verlaten. Geen mensen, geen beweging. In het midden staat het **standbeeld van Pierrot**: levensgroot, van wit gips, met gesloten ogen. Zijn handen zijn open,

alsof hij iets aanbood. Hij staat op een sokkel, maar scheef. Achter hem: de spiegel — die grote spiegel uit eerdere scènes — nu dof, stoffig, als een oog dat niet meer terugkijkt.

Er ligt stof op de vloer in een cirkel rondom het beeld. Aan de randen van het toneel: resten van rekwisieten uit vorige actes. Een hoed, een glas, een kapotte snaar. Het licht is grijs, niet donker, niet licht. Een laatste adem van dag zonder tijd.

Geluid:

Het huis ademt. Een houten balk zucht. Ergens in de verte klinkt water dat druppelt — geen lek, maar een ritme. Af en toe het geritsel van stof, hoewel niets beweegt. Dan: een breuk. Glas. Scherp. Definitief.

(Licht op. Het standbeeld staat nog. Bevroren in stilte. De spiegel staat erachter, mat. Een raam klappert kort, dan weer stil.)

(De spiegel kraakt. Geen wind. Geen trilling. Gewoon: een langzaam, toenemend kraken, alsof het zichzelf niet meer verdraagt.

En dan:

Barst.

Niet luid. Maar onontkoombaar.

Een diagonale barst snijdt door het midden van de spiegel.

Twee gezichten zouden nu tegelijk zichtbaar zijn — als iemand erin zou kijken.)

*(Het standbeeld beeft. Eén vinger breekt af. Geruisloos.

Dan kantelt het langzaam, alsof het zelf besluit: genoeg.)

(De val is traag, plechtig. Het lichaam raakt de grond niet met geweld, maar met gewicht. De sokkel kraakt. Het hoofd breekt los.

Het gezicht van Pierrot kijkt nu naar boven, liggend. De ogen gesloten.)

(De spiegel geeft een laatste flits. Een reflectie van iets dat er niet meer is. Dan valt een stukje eruit — onderaan. En blijft liggen als een mond zonder zin.)

(Licht verandert. Niet dooft — verandert. Alsof de lucht zwaarder wordt. De ruimte groter. Of juist kleiner.

Geen muziek.

Geen stem.

Alleen: dit.)

*(De barst in de spiegel trekt langzaam verder omhoog. De ruimte weerspiegelt zichzelf.

Maar niemand kijkt.)

Einde scène. Einde van Acte IX – De Stilte.

Acte X – De Epiloog van Glas

Scène 1 – Il Capitano leest een krantenbericht: “Man verdwijnt uit het leven.”

Personages:

- **Il Capitano**
- (De krant)
- (De afwezige Pierrot)

Decor:

Het toneel is kaal op één plek na: een simpele houten bank, zoals in een wachtkamer. Eromheen: niets. Alleen mist, licht en lijnen die ooit een huis waren. De bank staat onder een lantaarnpaal die binnen lijkt te staan — alsof het buitenland zich heeft binnengedrongen. In Il Capitano's handen: een krant, vergeeld, nat aan de randen. De titel is nog zichtbaar: “Laatste Editie.”

Achter hem op de achterwand wordt een enkel woord geprojecteerd: “**verdwenen**” — traag tikkend in en uit beeld.

Geluid:

Wind. En niets.

Dan vouwt Il Capitano de krant open: het ritselt als oud theaterpapier. In de verte: het geluid van een trein die nooit arriveert.

(Il Capitano zit op de bank. Hij draagt zijn uniform, maar zonder rangtekens. Zijn schoenen zijn dof, zijn gezicht bleek van binnenuit. Hij leest. Langzaam. Beheerst. Als iemand die elke zin tegen het licht houdt.)

IL CAPITANO

(voor zichzelf)

“Man verdwijnt uit het leven.”

Zonder afscheidsbrief.

Zonder laatste woorden.

Zonder conflict of verklaring.

(Hij zucht. Niet van verdriet. Van erkenning.)

IL CAPITANO

Hij was...

niet van veel.

Geen bezit.

Geen standpunt.

Alleen aanwezigheid.

(Hij leest verder. Dan, tegen niemand specifiek)

IL CAPITANO

“Bekenden omschrijven hem als...

stil,
tastbaar,
en soms: afwezig in het midden van het gesprek.”

(Hij vouwt de krant dicht. Legt hem op zijn schoot. Kijkt omhoog. Spreekt nu direct tot de ruimte.)

IL CAPITANO

In mijn wereld verdwijnen mensen
met sirenes, saluutschoten, rapporten.

Hij...
ging zonder spoor.
Alsof hij zichzelf zachtjes uitgumde.

(Stilte. Dan haalt hij uit zijn borstzak een medaille. Legt die op de krant. Niet als eerbetoon — als erkenning dat het niets waard is voor wie verdwenen is.)

IL CAPITANO

Er rest ons slechts het papier.
De tekst.
En het wit eromheen.

(De lantaarn flikkert. Hij kijkt op. Zacht, bijna met verwondering.)

IL CAPITANO

Ik weet niet of hij bestond.
Maar ik weet dat wij,
nu hij weg is,
meer ruimte voelen.

(Hij staat op. Neemt de krant onder zijn arm. Laat de medaille liggen. De bank blijft leeg. Licht dimt. Alleen de medaille glimt nog kort. Dan dooft ook dat.)

Einde scène.

Scène 2 – De Maestro fotografeert het lege huis

Personages:

- **De Maestro**
- (Het Huis – als zwijgend personage)

Decor:

De ruimte is volledig leeg. De contouren van het glazen huis zijn er nog — het kader, de muren zonder muur, de plekken waar ooit meubels stonden, gemarkeerd door verkleuring in het stof. Alleen aan de achterwand hangt nog een spiegel, gebarsten. De vloer is kaal, op een enkele veeg na: een vlek in de vorm van een silhouet.

Tegen de linkerwand: een reeks flitslampen op statieven. In het midden: een houten driepoot met een analoge camera. Aan de rechterkant staat een projectiescherm — wit doek, gespannen — waarop foto's verschijnen zodra ze genomen zijn. Elke foto verschijnt met een korte vertraging van een paar seconden, als een herinnering die nog aarzelt.

Geluid:

Heel zacht het laden van flitsers, het tikken van oude lampen die afkoelen, de echo van voetstappen op kale vloer. Af en toe een klik. Dan: een flits.

Na elke flits: de stilte lijkt iets kwijt te zijn geraakt.

(Licht aan. De ruimte ademt traag. De Maestro komt op, alleen. Hij loopt met kalme, ceremoniële stappen. Niet als kunstenaar, maar als bewaarder van wat niet bewaard wil worden. Hij draagt een zwart vest, een wit overhemd met opgerolde mouwen. Zijn handen zijn oud maar trefzeker. Op zijn rug: een leren tas. Rond zijn nek: zijn camera.)

(Hij staat stil in het midden van het toneel. Laat zijn tas zakken. Kijkt om zich heen. Zegt niets. Alleen zijn adem spreekt: ritmisch, aandachtig. Hij knielt. Strekt zijn hand over de vloer. Raakt niets aan. Alleen aanraking met de lucht boven het stof — alsof hij een vlek wil aaien zonder haar te verstoren.)

(Dan:

Klik.

Flits.

Op het scherm verschijnt de eerste foto: een fragment van vloer, met een schaduw die nergens vandaan komt.

De Maestro kijkt. Hij trekt zijn hoofd licht schuin. Geen oordeel. Alleen observatie.)

*(Hij beweegt zich naar het raam. Het raam is nog intact. Maar beslagen. Hij ademt ertegen. De damp vormt een vlek.

Hij heft zijn camera.

Klik.

Flits.

Op het scherm: het raam, beslagen, en in het midden een vaag contour. Een gezicht? Een afdruk van een mond? Het beeld is bewogen — of leeft het?)

(De Maestro draait zich langzaam om. Hij loopt langs de ruimte alsof hij met een onbekend archief spreekt. Zijn hand streelt de lucht boven de plek waar ooit de stoel van Pierrot stond. Hij gaat door zijn knieën.

Legt zijn camera op de grond.

Kijkt naar het plafond — op zoek naar licht. Vindt het niet.

Dan:

Klik.

Flits.

Op het scherm verschijnt niets. Alleen wit. Alsof de camera weigerde iets te onthullen.)

(Hij staat weer op. Veegt zijn handen af. Niet van vuil — van vergeefsheid. Hij loopt naar de spiegel. Die is gebarsten — net als in scène 4 van Acte IX.

De Maestro kijkt erin. Zijn eigen gezicht.

Gebroken. In delen.

Hij heft zijn camera. Aarzelt.

Dan:

Klik.

Flits.

Op het scherm: zijn gezicht, maar slechts een fragment. Eén oog. Eén wenkbrauw. Alles daarbuiten: licht, glas, leegte.)

(Hij blijft daar staan. Laat de camera zakken.

Dan — heel langzaam — pakt hij uit zijn tas een doosje.

Erin: foto's.

Niet de foto's van daarnet.

Oude foto's. Van de anderen. Van Pierrot. Van een tafel vol kaarsen. Van een mond die iets wilde zeggen maar gestopt werd door licht.

Hij legt ze op de vloer. Eén voor één. In een cirkel. Alsof hij een ritueel uitvoert, of een laatste kader zoekt.)

(Hij kijkt naar het publiek. Niet om hen te betrekken. Maar om te checken of ze **zichzelf nog kunnen zien.)*

*(Dan richt hij zijn camera op hen.

Langzaam.

Zacht.

Klik.

Flits.

Op het scherm verschijnt geen beeld.

*Alleen het woord: "**Weg.**")*

*(Hij bergt de camera op. Raapt de foto's op van de vloer.

Alleen één laat hij liggen.

Pierrot.

Niet lachend.

Niet kijkend.

Gewoon: daar.)

*(Hij loopt de ruimte uit. Langzaam.

Geen applaus.

Geen groet.

Alleen de flitslampen die één voor één uitgaan, alsof ze hun laatste licht verbruiken.

Dan dooft ook het scherm.)

Einde scène.

Scène 3 – De vriendengroep herdenkt Pierrot met een toneelstuk over zijn leven

Personages:

- **Colombina**
- **Harlekino**
- **Scaramouche**
- **Pulcinella**

- **La Signora**
- **Scapino**
- (de afwezige Pierrot, gespeeld door niemand)

Decor:

Een kale scène. Op de vloer is een cirkel getekend met krijt. Binnen de cirkel: één witte stoel, onbemand. Boven de stoel: een enkele spotlight. Aan de rand van de cirkel liggen maskers, ongedragen. Er is een kist met oude rekwisieten, een tafeltje met een theedoek, een kartonnen maan, een papieren viool, een handschoen zonder partner.

Het publiek ziet geen coulissen meer. Alles is open. Het theater is bloot. Geen schotten, geen geheimen. De vloer kraakt bij elke stap.

Geluid:

Slechts de stemmen. Geen muziek. Geen klankband. Alles is akoestisch. De stemmen klinken soms naast elkaar, soms door elkaar heen, soms breken ze af. Aan het eind: adem. En dan — niets.

(De spelers komen op. Eén voor één. Geen entree. Ze betreden de ruimte zoals men een begraafplaats betreedt: eerbiedig, met stilte. Hun kostuums zijn onvolledig — ze dragen delen van hun oude personages, maar niets klopt volledig. Harlekino draagt alleen de handschoenen. La Signora alleen haar waaier. Pulcinella loopt op blote voeten. Scapino heeft nog slechts één vuurpijl in zijn zak.)

COLUMBINA

(staat naast de lege stoel)

We spelen vanavond
niet voor de wereld,
niet voor de kunst,
niet voor het publiek.
We spelen voor wat niet meer is.
Voor wat er was.
Voor hem.

(Zij buigt naar de stoel alsof iemand er zat. De anderen volgen. Dan stappen ze de krijtcirkel in — behalve Colombina. Zij blijft buiten de cirkel. Als bewaker. Als getuige.)

De Opvoering begint – “Het Leven van Pierrot”

SCAPINO

(springt naar voren, overdreven)
Pierrot werd geboren uit een zucht
en een vergissing in het lichtplan!

SCARAMOUCHE

(zwaait met papieren viool)

Zijn eerste woord was stilte,
zijn eerste liefde: een lege schaduw.

PULCINELLA

(roert in een denkbeeldige pot)
Hij at het liefst gedachtebrood
met melancholie-jus!

LA SIGNORA

(steekt haar waaier op dramatische toon)
En o!
Zijn blikken —
zoals spiegels die zich afvroegen of ze wel terug mochten kijken!

HARLEKINO

(springt in de stoel, maar zakt er meteen weer uit)
Hij lachte nooit.
Maar zijn zwijgen had de structuur van grapjes!

(Ze stoppen. Even. Niemand lacht. Niemand beweegt. Dan hervatten ze — rustiger nu. Minder spel. Meer herinnering.)

De Tweede Akte van hun herdenking – “De Stilte van Pierrot”

COLUMBINA

(zacht, van buiten de cirkel)
Pierrot...
zei soms niets,
maar luisterde alsof elk woord van ons
door zijn binnenste liep als door glas.

SCARAMOUCHE

Hij keek niet.
Hij *doorzag*.

SCAPINO

Hij stelde nooit een vraag.
En toch gaf je antwoord.

PULCINELLA

Hij heeft mijn grootste mop nooit beantwoord.
En toch begreep ik het toen pas.

LA SIGNORA

(recht in de spotlight)
Hij is nooit voor mij gevallen.
Daarom herinner ik hem zo scherp.

HARLEKINO

(legt zijn masker op de stoel)

Weet je wat ik dacht?

Dat als we ooit allemaal weg zouden zijn...

hij zou blijven.

Maar het was andersom.

(Lang stil. Iedereen stapt uit de cirkel. Alleen de lege stoel blijft. Op de stoel: Harlekino's masker. Op de vloer: een cirkel van voetafdrukken. De krijtlijn is deels uitgewist — door hun beweging, hun spelen.)

COLUMBINA

(naar de stoel)

Pierrot,

we hebben je gespeeld

zoals je was:

onbegrijpelijk eenvoudig.

(Ze buigt. Niet diep. Alleen haar hoofd. De anderen doen hetzelfde. Dan draait ze zich naar het publiek.)

COLUMBINA

En zo eindigt ons spel.

(Ze loopt af. De rest volgt. Eén voor één. Zonder slotwoord. Zonder buiging.

De spotlight blijft branden op de stoel.

Dan dooft ook die.

Zwart.

Stilte.

Adem.

Niets.)

Einde scène.

Scène 4 – Licht dooft. Op het raam: “Te koop – bezichtigen op afspraak.”

Personages:

- (geen spelers meer)
- (alleen het huis)

Decor:

Het glazen huis. Leeg, maar ongeschonden. Alles is opgeruimd. De vloer glimt alsof hij geveegd is door handen die niets meer voelen. Het raam is helder. De spiegels zijn verwijderd. De muur waar de klok hing toont nu alleen een bleke afdruk. De enige stoel staat exact in het midden, kaarsrecht, alsof nooit iemand erop zat. Boven de deur hangt een papiertje: **“Bezichtiging vandaag mogelijk.”**

Op het raam, met witte letters, zoals bij een makelaar:
"Te koop – bezichtigen op afspraak."

Geluid:

Een vage, onpersoonlijke tune — liftmuziek, of het wachtdeuntje van een telefoonlijn. Buiten het huis: vogels. Maar hun zang is mechanisch, alsof het opgenomen werd. De klik van een TL-lamp die aanspringt — maar te laat.

(Licht aan. Fel. Geen sfeerlicht, geen dramatiek. Gewoon: daglicht van een tl-balk. Het huis is veranderd in een kijkwoning. Een showroom. Alles glimt te veel. Alles is opgeruimd. Maar de lucht ademt herinnering — voor wie hem nog wil ruiken.)

*(Er komt niemand op. Geen personages. Geen stemmen. Alleen het licht dat exact de ruimte verlicht — alsof het de plattegrond volgt.)

*(Een vrouw — geen personage, slechts silhouet — komt voor het raam staan. Buiten, zichtbaar door het glas. Ze leest de tekst. Neemt een folder uit haar jas. Bestudeert het huis alsof het een dossier is. Ze knikt. Schrijft iets op. Draait zich om. Verdwijnt.)

*(Een kind komt kijken. Tikt op het raam. Schreeuwt niet. Vraagt niets. Legt één hand op het glas. Kijkt naar binnen. Lacht niet. Staart. Dan loopt het weg.)

*(Tijd passeert. Niet letterlijk. Maar voelbaar. De zon verandert van positie. De stoel werpt een langere schaduw. De witte letters op het raam lijken doffer.)

*(Dan: een windvlaag. Van binnenuit. De gordijnen bewegen, maar er zijn geen gordijnen meer. Misschien herinnering. Misschien echo. Het papier bij de deur klappert. Valt. Niemand raapt het op.)

*(Het licht begint te dimmen. Niet van boven. Van **de muren**. Alsof het huis zijn eigen adem inhoudt.)

*(De stoel beweegt een fractie. Door lucht. Of omdat iemand opstond die er niet meer zat.)

*(Dan, langzaam, doven alle lampen — niet tegelijk. Eerst rechtsachter. Dan vooraan. Dan de middenspots. Tot slot: het licht op het raam. Het woord "Te koop" blijft even zichtbaar in het donker. Dan ook dat niet meer.)

(Zwart. Stilte. Eén seconde. Twee.

Dan, geprojecteerd — vaag, beslagen — op het raam, in zachte witte letters:)

"Te koop – bezichtigen op afspraak."

(Ergens in de verte: een deurbel. Dan niets meer.)

Einde scène. Einde van Acte X – De Epiloog van Glas.

 EPILOOG – *De Stilte die Bleef*

(Na het laatste beeld: de witte letters op het raam, het doffe glas, het huis als verlaten object.

Het toneel blijft zwart, tot een enkele warme spot op het midden van het podium valt.

Daar: een stoel.

Op die stoel: een masker.

Geen personage verschijnt — alleen opnieuw de stem.)

STEM (zachter nu, niet melancholisch maar gedragen):

U heeft gekeken.

En niets gezien.

U heeft geluisterd.

En niets gehoord.

Maar hopelijk voelde u iets
— tussen de regels,
in de ademhalingen,
achter het glas —
dat wankelde.

Want dat was alles.

Een poging om één figuur,

stil, zittend, ongrijpbaar,

te begrijpen
met teveel taal.

U zag zijn vrienden —
niet als karikaturen,
maar als pogingen.

U zag zijn huis —
niet als thuis,
maar als decor van wat in ons allemaal
onuitgesproken blijft.

En u zag het glas barsten.

Dat was niet tragisch.
Dat was nodig.

Want alleen door barst
komt er licht binnen.

En soms verdwijnt iemand niet
door te sterven,
maar door gewoon —

te verdwijnen.

Dus als u nu naar huis gaat,

kijk dan eens naar uw ramen.

En vraag u af:
wie daarbinnen nog
zit te wachten
tot er iemand klopt.

*(De stem zwijgt.
De spot op de stoel dooft.
De zaal blijft een paar seconden in duisternis.
Dan: niets.)

Einde.